

Analýza zásob ve vybrané firmě

Vendula Mandíková

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Vendula Mandíková
Osobní číslo: M21262
Studijní program: B0411P050002 Účetnictví a daně
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Analýza zásob ve vybrané firmě

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši a vypracujte teoretické poznatky týkající se zásob.

II. Praktická část

- Zpracujte analýzu zásob, jejich účtování a evidenci ve vybraném výrobním podniku.
- Na základě provedené analýzy navrhněte doporučení ke zlepšení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BOZARTH, Cecil C. a HANDFIELD, Robert B. *Introduction to operations and supply chain management*. Global edition. Boston: Pearson, 2016. ISBN 9781292093420.
DUŠEK, Jiří. *Podvojně účetnictví nejen pro samouky*. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-80-271-5151-9.
LOUŠA, František. *Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4115-4.
SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční účetnictví: postupy účtování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-644-6.
ŠTEKER, Karel a OTRUSINOVÁ, Milana. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3184-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Roman Sklenář, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2024**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připoštl-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na postup účtování a evidenci zásob ve společnosti. Jejím cílem je na základě analýzy odhalit případné pochybení a podat návrhy na zlepšení, které by tyto chyby eliminovaly. První část této práce obsahuje shrnutí teoretických informací o zásobách, které jsou poté uplatněny v druhé neboli praktické části práce. V druhé části práce je charakterizována vybraná společnost a popsány její postupy účtování, oceňování, řízení a inventarizace zásob, které jsou následně zhodnoceny. Je také provedena finanční analýza zásob a v závěru práce jsou shrnuty návrhy na zlepšení, které jsou výsledkem provedené analýzy.

Klíčová slova: zásoby, řízení zásob, účtování, oceňování, inventarizace, finanční analýza

ABSTRACT

This bachelor's thesis focuses on the company's inventory accounting procedure. Its goal is to detect possible errors based on the analysis and make suggestions for improvements to eliminate them. The first part of this thesis contains a summary of theoretical information about stocks, which is then applied in the second or practical part of the thesis. In the second part of the thesis, the selected company is characterized, and its accounting, valuation, management, and stock inventory procedures are described and subsequently evaluated. A financial analysis of the stock is also carried out, and at the end of the work, suggestions for improvement are summarized, which are the study results.

Keywords: inventory, inventory management, accounting, valuation, stocktaking, financial analysis

Ráda bych poděkovala mému vedoucímu bakalářské práce Ing. Romanu Sklenárovi, Ph.D. za vedení, rady a věcné připomínky při zpracování práce. Také bych chtěla poděkovat společnosti za poskytnutí materiálů a jejich spolupráci. A v neposlední řadě bych chtěla poděkovat celé rodině, přítelovi a kamarádům za podporu při studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ZÁSOB.....	12
1.1 ČESKÁ LEGISLATIVA.....	12
1.1.1 Vnitropodniková směrnice.....	12
1.2 IAS 2.....	13
2 ZÁSoby.....	14
2.1 CHARAKTERISTIKA ZÁSOb.....	14
2.2 ČLENĚNÍ ZÁSOb.....	14
2.3 PODSTATA A DRUHY ÚČETNÍCH DOKLADŮ.....	16
3 ŘÍZENÍ ZÁSOb.....	17
3.1 METODA ABC.....	18
3.2 METODA JUST IN TIME.....	18
3.3 SYSTÉM PRAVIDELNÝCH KONTROL.....	19
3.4 SYSTÉM PRŮBĚŽNÝCH KONTROL.....	19
4 ÚČTOVÁNÍ ZÁSOb.....	20
4.1 EVIDENCE.....	20
4.2 POŘÍZENÍ ZÁSOb.....	20
4.2.1 Pořízení zásob nákupem.....	21
4.2.2 Vytvoření zásob vlastní činností.....	21
4.3 VYŘAZENÍ ZÁSOb.....	21
4.3.1 Vyřazení zásob prodejem.....	22
4.3.2 Vyřazení zásob spotřebou.....	22
4.4 REKLAMACE ZÁSOb.....	22
4.5 INVENTARIZAČNÍ ROZDÍLY.....	23
4.6 DALŠÍ ÚČETNÍ PŘÍPADY.....	23
5 OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb A OPRAVNÉ POLOŽKY K ZÁSObÁM.....	24
5.1 OCEŇOVÁNÍ PŘÍRŮSTKU ZÁSOb.....	24
5.2 OCEŇOVÁNÍ ÚBYTKU ZÁSOb.....	25
5.3 OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb K ROZVAHOVÉMU DNI.....	25
5.4 OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb PODLE IAS 2.....	25
6 INVENTARIZACE.....	27
6.1 INVENTURA.....	27

6.2	NORMY	28
7	FINANČNÍ ANALÝZA	29
7.1	ABSOLUTNÍ UKAZATELE	29
7.2	POMĚROVÉ UKAZATELE	29
II	PRAKTICKÁ ČÁST	31
8	PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKU	32
8.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI.....	32
8.2	PRODUKTY	34
9	ZÁSoby V PODNIKU	35
9.1	STRUKTURA ZÁSOb	35
9.2	SKLADOVÁNÍ ZÁSOb	36
9.2.1	Doklady a pohyby zásob	38
9.3	ŘÍZENÍ ZÁSOb.....	39
9.4	ÚČTOVÁNÍ ZÁSOb.....	41
9.4.1	Pořízení zásob	42
9.4.2	Vyřazení zásob	45
9.4.3	Reklamace	46
9.4.4	Inventarizační rozdíly.....	47
9.5	OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb	47
9.5.1	Oceňování přírůstku nakoupených zásob.....	47
9.5.2	Oceňování zásob vyrobených vlastní činností	47
9.5.3	Oceňování úbytku zásob	49
9.5.4	Oceňování zásob k rozvahovému dni	51
9.6	INVENTARIZACE ZÁSOb	51
10	FINANČNÍ ANALÝZA	53
10.1	VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	53
10.2	POMĚROVÉ UKAZATELE	54
11	VNITROPODNIKOVÁ SMĚRNICE SPOLEČNOSTI	56
12	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ	59
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	SEZNAM TABULEK.....	66
	SEZNAM PŘÍLOH.....	67

ÚVOD

Důležitou složkou oběžného majetku výrobní společnosti jsou zásoby, jelikož přinášejí podniku budoucí ekonomický prospěch. Jsou důležité nejen pro výrobní, ale i obchodní činnost podniku. Měly by zajišťovat plynulý chod výroby, proto je lepší vždy na skladech držet minimální pojistnou zásobu, která zmenšuje riziko výkyvů ve výrobě při výpadcích dodávek. Naopak by nemělo být drženo velké množství zásob z důvodu zvyšování skladovacích nákladů. Proto musí společnost najít optimální strukturu zásob při které budou skladovací náklady nižší, ale zároveň nebude docházet k výpadkům ve výrobě.

Zaměřením bakalářské práce je analýza a zhodnocení řízení, účtování a oceňování zásob. Práce se dělí na dvě části, a to teoretickou a praktickou část.

Teoretická část čerpá z odborných literárních zdrojů. V první části je řešena legislativní úprava zásob jak z pohledu české, tak i mezinárodní legislativy. V druhé části jsou charakterizovány zásoby a účetní doklady s nimi související. Další části popisují účtování zásob a jejich ocenění při pořízení a vyřazení. V neposlední řadě je popsána inventarizace zásob a finanční analýza.

Praktická část práce navazuje na teoretické poznatky. Všechny informace vychází z účetních výkazů a interních informací firmy. První kapitole praktické části tvoří představení společnosti a její základní charakteristika. V další kapitole je zobrazeno postavení zásob v podniku, konkrétně jejich skladování a struktura. Je zde také zhodnocení řízení zásob, postup účtování a oceňování při pořízení nákupem, vyrobení vlastní činností a úbytku. Dále je zde popsán průběh inventarizace zásob a v neposlední řadě je provedena stručná finanční analýza. V neposlední řadě je popsána tvorba vnitropodnikové směrnice.

Poslední kapitola slouží k shrnutí návrhů na zlepšení zjištěných v praktické části práce.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem práce je na základě analýzy zhodnotit postup účtování a evidenci zásob ve vybrané společnosti. Na základě těchto dat jsou vyhodnoceny doporučení na zlepšení, které jsou poté navrženy firmě.

V teoretické části jsou shrnuty poznatky o vymezení zásob, jejich řízení, účtování, oceňování a inventarizace. Také jsou zde uvedeny vzorce důležité pro provedení finanční analýzy. Literární rešerše probíhala pomocí sběru dat jak z českých, tak i zahraničních zdrojů. Tato rešerše poté slouží pro vyhodnocení správnosti postupů v praktické části.

Mezi metody použité v praktické části patří sběr interních dat, na jehož základě jsou pomocí analýzy vyhodnoceny doporučení. Výklad je doplněn o grafy a tabulky pro lepší přehlednost. Další použitou metodou je finanční analýza, která poukazuje na finanční situaci společnosti. Finanční analýzu tvoří analýza majetkové struktury pro zhodnocení podílu zásob na majetku, horizontální a vertikální analýza vybrané části nákladů a výnosů a dále jsou vypočteny ukazatele likvidity, aktivity a rentability.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ZÁSOB

Zásoby jsou upravovány českými právními předpisy a mezinárodními standardy (konkrétně standardem IAS 2).

1.1 Česká legislativa

Mezi české právní předpisy, které upravují zásoby patří (Šteker a Otrusínová, 2021):

- Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví – najdeme zde způsoby ocenění zásob a postup při inventarizaci majetku a závazků.
- Vyhláška č. 500/2002 Sb. – nalezneme zde postavení zásob v rozvaze, jejich obsahové vymezení a náklady, které souvisejí s jejich pořízením.
- České účetní standardy pro podnikatele
 - ČÚS č. 015 Zásoby – uvádí postup účtování zásob.
 - ČÚS č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
 - ČÚS č. 005 Opravné položky
- Směrná účtová osnova pro podnikatele
- Vnitropodniková směrnice účetní jednotky

1.1.1 Vnitropodniková směrnice

Vnitropodniková směrnice se označuje jako soubor pravidel (Šteker a Otrusínová, 2021). Je důležitá pro vnitřní fungování podniku, protože slouží jako takový manuál pro podnik (Dušek, 2023). Musí se vypracovat podle platných předpisů a zákonů, a proto by měla být pravidelně aktualizovaná (Šteker a Otrusínová, 2021).

Správně vypracovaná směrnice může ulehčit například kontrolu ze strany auditora nebo zaškolení nového pracovníka. Ve směrnici si totiž podnik stanoví detailní postupy a může si tak jednodušeji obhájit například určité postupy v účtování (Šteker a Otrusínová, 2021).

Směrnice by měla být stručná, s kompletně vymezenými postupy a aktualizovaná v souladu se zákony. Jedna směrnice může být součástí i jiné směrnice (Šteker a Otrusínová, 2021).

Naopak by směrnice neměla být tvořena pouhým přepisem zákonů nebo předpisů. Lepší je pouze uvádět odkazy (Dušek, 2023).

Některé směrnice můžou být i povinné, mezi ně patří například směrnice o inventarizaci, o normách přirozeného úbytku zásob a oceňování zásob (Dušek, 2023). Účetní jednotka ale vytvoří pouze ty, které mají v podniku své opodstatnění (Šteker a Otrusinová, 2021).

Po formální stránce by směrnice měla obsahovat záhlaví, vlastní text a zápatí. Do záhlaví se například píše název účetní jednotky a její sídlo, o jakou směrnici se jedná a její označení, schválení a účinnost. Do vlastního textu se jako první píše úvodní ustanovení, dále vlastní text vnitropodnikové směrnice, kde je řešena problematika, a nakonec závěrečné ustanovení. Zápatí obsahuje informace jako datum a místo, počet stran a podpis osoby která směrnici schválila (Šteker a Otrusinová, 2021).

1.2 IAS 2

Mezinárodní standardy jsou vydávány neziskovou organizací Nadace IFRS, která sídlí v Londýně. Cílem mezinárodních standardů je harmonizace účetnictví a sjednocení pravidel výkaznictví v rámci celého světa (Krupová, 2019).

Podle mezinárodních standardů jsou zásoby upravovány standardem IAS 2 Zásoby. Tento standard patří mezi první standardy, které byly přijaty a vstoupil v účinnost v roce 1976 (Krupová, 2019).

Podle IAS 2 jsou zásoby aktiva, která jsou držena za účelem prodeje při běžné činnosti podniku, dále aktiva, která jsou v procesu výroby určena k prodeji a aktiva ve formě materiálu nebo surovin, které se spotřebují ve výrobním procesu (Dvořáková, 2022).

2 ZÁSoby

Zásoby mají podniku přinášet ekonomický prospěch a jsou výsledkem minulých transakcí. Jsou pro podnik důležité jak ve výrobní činnosti, tak i v obchodní. Můžou se buď přeměňovat do jiné formy, například z materiálu se stane hotový výrobek, nebo se přímo spotřebovávají. Při přímé spotřebě je zásoba prodána odběrateli v původní formě (Sedláček, 2017).

2.1 Charakteristika zásob

Zásoby jsou součástí oběžného majetku, který neustále obíhá a mění svou formu, a to v době která je kratší než 12 měsíců. Spotřeba zásob je jednorázová a nastává v době spotřeby ve výrobě nebo vyskladněním zásob z důvodu prodeje nebo využití účetní jednotkou. Zásoby jsou nejméně likvidní složkou oběžného majetku (Šteker a Otrusinová, 2021).

2.2 Členění zásob

Zásoby obsahují dvě hlavní skupiny, a to zásoby nakupované a vyrobené vlastní činností. Mezi zásoby, které se nakupují patří materiál a zboží. Mezi vyrobené se řadí například vlastní výrobky, polotovary a zvířata (Kovanicová, 2012).

Zásoby jsou v rozvaze rozděleny do těchto skupin (Šteker a Otrusinová, 2021):

- Materiál – podnik ho může nakoupit nebo si sama vyrobit
 - Suroviny – tvoří hlavní část neboli podstatu výrobku
 - Pomocné látky – jsou součástí výrobku, ale netvoří jeho podstatu
 - Provozovací látky – jsou využívány k zajištění provozu
 - Náhradní díly – slouží pro opravy hmotného majetku
 - Obaly a obalové materiály – využívají se pro ochranu zásob při přepravě
 - Movité věci s dobou použitelnosti kratší než 1 rok
 - Drobný hmotný majetek
 - Pokusná zvířata
- Nedokončená výroba a polotovary – jedná se o zásoby, které si podnik vytvořil svou vlastní činností
 - Nedokončená výroba – jsou produkty, které nejsou ještě dokončeny

- Polotovary – je produkt, který je z určitého hlediska výrobního procesu hotový, ale ještě není konečným výrobkem
- Výrobky – jsou hotové produkty, které účetní jednotka může buď spotřebovat nebo prodat
- Zboží – movité věci, které jsou nakupovány za účelem dalšího prodeje
- Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny – jsou buď nakoupena nebo vychována podnikem, patří sem především mladá zvířata a zvířata ve výkrmu
- Poskytnuté zálohy na zásoby – můžou být krátkodobé i dlouhodobé

Je důležité brát ohled na to, že jeden druh majetku může být zbožím ale i materiálem. Je to z důvodu, že každá zásoba může mít jiný účel pořízení (Šteker a Otrusínová, 2021).

Pro evidenci zásob v účetnictví používáme účtovou třídu 1 a dále je členíme do účtových skupin (Sedláček, 2016):

- Materiál – 11
- Zásoby vlastní činnosti – 12
- Zboží – 13
- Poskytnuté zálohy na zásoby – 15
- Opravné položky k zásobám – 19

Zásoby se mohou evidovat odděleně pomocí analytických účtů, nebo je může evidovat na podrozvahových účtech (Sedláček, 2017).

Postavení zásob v rozvaze:

Označení	AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé účetní období
		brutto	korekce	netto	netto
C.	Oběžná aktiva				
C.1.	Zásoby				
C.1.1.	Materiál				
C.1.2.	Nedokončená výroba a polotovary				
C.1.3.	Výrobky a zboží				
C.1.3.1.	Výrobky				
C.1.3.2.	Zboží				
C.1.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
C.1.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby				

Obrázek 1 Zobrazení zásob v rozvaze (Šteker a Otrusínová, 2021)

2.3 Podstata a druhy účetních dokladů

Účetní doklady zaznamenávají hospodářské operace. Zápisy na účty se provádí na základě účetního dokladu. Tyto účetní jednotky musí obsahovat určité informace, a to označení dokladu, okamžik vyhotovení a zdanitelného plnění, částku, obsah případu a podpis. Doklady dělíme na vnitřní a vnější (Šteker a Otrusinová, 2021).

Mezi vnitřní doklady patří příjemky a výdejky, vnitřní účetní doklady a pokladní doklady. Mezi vnější doklady patří například faktury přijaté, faktury vydané a bankovní výpisy (Šteker a Otrusinová, 2021).

Tyto vnitřní a vnější doklady se dělí na jednotlivé a sběrné. Sběrné účetní doklady zahrnují více účetních dokladů se stejnými případy, které tak můžou být zapsány jako jeden účetní zápis (Novotný, 2024).

Podle Novotného (2024) mezi účetní doklady řadíme:

- Přijaté faktury – jedná se o faktury od dodavatelů například za zboží nebo materiál. Tyto faktury musí obsahovat správné a úplné údaje, proto je důležitá jejich kontrola. Mezi kontrolované údaje patří datum vystavení, předmět fakturace a zda je příjemce faktury účetní jednotka.
- Vydané faktury – vystavené faktury odběratelům například za výrobky, zboží nebo služby.
- Pokladní doklady – můžou být buď příjmové nebo výdajové.
- Bankovní výpisy
- Interní doklady – slouží pro vnitřní potřeby
- Příjemky
- Výdejky

Při fakturaci zásob je důležité uvést o jakou zásobu se jedná, počet kusů, jednotkovou cenu a cenu celkem. Dodavatel k faktuře vystaví výdejku, a naopak příjemce si k zaúčtování vystaví příjemku (Novotný, 2024).

3 ŘÍZENÍ ZÁSOb

Řízení zásob je důležité pro správné a plynulé fungování výrobního procesu. Tímto procesem by mělo zároveň docházet k optimalizaci nákladů na skladování a pořízení (Váchal a Vochozka, 2013).

Zásoby se drží z důvodu odlišného objemu dodávek a odběrů. Minimalizují také riziko z výpadku dodávek, nebo se využívají k pokrytí zvýšených odběrů v případě neočekávané objednávky (Váchal a Vochozka, 2013).

Náklady na řízení zásob se skládají ze skladovacích a objednacích nákladů. V případě velké dodávky objednávací náklady klesají, ale naopak skladovací náklady rostou. Proto je důležité nalézt kompromis, tak aby náklady v rámci jedné objednávky byly minimalizovány (Čižinská, 2018).

Pro správné řízení zásob musíme rozdělit zásoby dle jejich funkční složky (Čižinská, 2018):

- Obratovou zásobu – obratová neboli běžná zásoba pokryje potřebu zásob v průběhu dodávkového cyklu. Její spotřeba probíhá v menších a častějších dávkách, naopak její nákup probíhá ve větším množství.
- Maximální zásobu – jedná se o počet zásob v momentě nové dodávky.
- Minimální zásobu – představuje počet zásob před další dodávkou, kdy je obratová zásoba již vyčerpaná. Skládá se z pojistné a technické zásoby.
- Pojistnou zásobu – vzniká za účelem pokrytí výkyvů při spotřebě a dodávkách, které vznikají z důvodu, že se nedá odhadnout přesný vývoj zásob. Touto zásobou tedy dochází ke snížení rizika z nepravidelných dodávek.
- Technickou zásobu – využívá se zejména z důvodu technologických požadavků na přípravu zásoby pro výrobní proces.
- Sezónní zásobu – tato zásoba se tvoří po celý rok z důvodu, že určitá zásoba se buď spotřebovává nebo se dá doplnit pouze v určitém období.
- Spekulativní zásobu – vzniká výhodným nákupem za účelem dosažení zisku.

Dodávkový cyklus je doba mezi dvěma dodávkami. Odvíjí se od potřeby dané zásoby a také od velikosti její dodávky (Váchal a Vochozka, 2013).

Čižinská (2018) ve své knize popisuje dvě metody řízení zásob, a to metodu ABC a metodu Just in Time. Bozarth a Handfield (2016) popisují další metody řízení, a to systém pravidelných kontrol a systém průběžných kontrol.

3.1 Metoda ABC

Používá se v případě, že podnik skladuje více druhů zásob. Je tedy nutné přiřadit těmto položkám váhu významnosti pro podnik (Čižinská, 2018).

Je pomocníkem hlavně pro operativní řízení, plánování a kontrolu. Můžeme ji využít i pro analýzu dodavatelů zásob a tím určit, kteří dodavatelé jsou nejvíce přínosní pro firmu. Případně lze snížit náklady pomocí možných slev plynoucích z větších dodávek od jednoho dodavatele (Váchal a Vochozka, 2013).

Tato metoda vychází z Paretova pravidla, kdy se předpokládá, že se 80 % zásob podílí na spotřebě pouze z 20 % a naopak (Čižinská, 2018).

Zásoby jsou rozděleny do 3 skupin například podle důsledku nedostatku nebo podílu na tržbách (Čižinská, 2018):

- Skupina A – patří sem materiály, které mají hlavní podíl na celkové spotřebě materiálu. Tuto skupinu je potřeba precizně sledovat.
- Skupina B – je sledována méně než skupina A. Položky této skupiny jsou skladovány ve větším objemu.
- Skupina C – mají nízký podíl na celkové spotřebě.

3.2 Metoda Just in Time

Tato metoda by měla vést k nulovému stavu zásob. Místo vlastního skladování zásob se podnik zaměřuje na dodávky, které zabezpečí materiálovou potřebu (Čižinská, 2018).

U této metody je nutné zajistit spolehlivé dodavatele, kteří budou schopni přivézt dodávky včas a v odpovídající kvalitě, aby nedošlo k výpadku ve výrobě. Cílem je dodávku materiálu ihned převést do spotřeby, tak aby nemuselo dojít k zapojení skladu (Váchal a Vochozka, 2013).

Nevýhodou této metody jsou tedy vyšší náklady na dopravu a případné riziko plynoucí z nespolehlivosti dodavatele (Čižinská, 2018).

3.3 Systém pravidelných kontrol

Při využití systému pravidelných kontrol je řízení zásob závislé na pravidelné kontrole stavu zásob. Při každé kontrole společnost zjistí stav zásob a poté je doplňuje na předem stanovenou úroveň. Díky tomuto systému má společnost vždy k dispozici určité množství tzv. bezpečnostních zásob (Bozarth a Handfield, 2016).

3.4 Systém průběžných kontrol

V tomto systému řízení zásob se stav zásob neustále monitoruje. Pokud dojde k poklesu zásob pod stanovenou hranici, ihned je znovu objednáno. Stanovenou hranici si podnik určí podle nabídky a poptávky (Bozarth a Handfield, 2016).

4 ÚČTOVÁNÍ ZÁSOb

Účetní jednotka si může vybrat, zda bude účtovat průběžným způsobem A, nebo periodickým způsobem B (Stejskalová, 2018). Podle míst uskladnění neboli odpovědných osob se může uplatnit pouze jeden z těchto postupů (Sedláček, 2017).

4.1 Evidence

Pro účtování způsobem A se využívají účtové skupiny 11 – Materiál, 12 – Zásoby vlastní činnosti a 13 – Zboží. Postup účtování se mění v závislosti na zvoleném způsobu ocenění a pořízení (Novotný, 2024).

Při pořízení zásob nákupem se veškeré náklady zachycují pomocí kalkulačních účtů 111 – Pořízení materiálu a 131 Pořízení zboží (Šteker a Otrusinová, 2021). Tyto účty můžeme dále dělit pomocí analytických účtů, a to například z důvodu odlišení skutečné ceny pořízení a vedlejších pořizovacích nákladů (Novotný, 2024). Na konci účetního období tyto účty nevykazují žádný zůstatek (Šteker a Otrusinová, 2021).

Způsob A by měli využívat hlavně výrobní podniky a také účetní jednotky, které jsou ověřovány auditorem (Sedláček, 2017).

Způsob B je mnohdy označován jako způsob zjednodušený nebo periodický (Sedláček, 2017). Tento způsob účtování je založen principu okamžitého zaúčtování výdajů na příslušný nákladový účet. Může se jednat například o účet 501 – Spotřeba materiálu nebo 504 – Prodané zboží. Tyto náklady se během účetního období nevykazují na majetkových účtech, ale pouze nákladových (Novotný, 2024).

Pro evidenci zásob způsobem B je důležité vést analytické účty z důvodu prokazatelnosti stavu zásob v průběhu účetního období a je vhodný pro účetní jednotky s dobře fungujícím skladovým hospodářstvím (Novotný, 2024).

4.2 Pořízení zásob

Zásoby můžeme pořídit zejména nákupem a vlastní výrobou. Dále bezúplatným převodem, vkladem do společnosti nebo převodem z osobního užívání do podnikání (Šteker a Otrusinová, 2021).

4.2.1 Pořízení zásob nákupem

Pokud pořizujeme zásoby nákupem a účtujeme způsobem A, tak jako první zásoby vstupují na kalkulační účty. Až v momentě spotřeby nebo prodeje vstupují do nákladů. Do nákladů je zaúčtujeme na základě interních dokladů jako jsou výdejka nebo prodejka (Novotný, 2024).

Náklady na dopravu, ať už externí nebo vlastní, se účtují ve prospěch účtu 111 – Pořízení materiálu. Konkrétně v případě vlastní dopravy se jako druhý účet použije 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb. Účty 111 – Pořízení materiálu a 131 – Pořízení zboží mají na konci nulovou hodnotu (Dušek, 2023).

U účtování způsobem B se zásoby okamžitě zaúčtují na nákladový účet (Novotný, 2024). Při uzavírání účetních knih se konečný stav zásob, zjištěný pomocí inventarizace zaúčtuje jako přírůstek na majetkovém účtu a úbytek na nákladovém účtu (Sedláček, 2017).

Úhrada přijatých faktur za zásoby se nemusí platit jen hotově, můžeme využít zápočet faktur. Pokud máme závazek vůči dodavateli a zároveň je to i odběratel vůči kterému máme pohledávku, tak můžeme závazky a pohledávky vzájemně započíst. Po provedení zápočtu se doplatí zbytek dluhu. Zápočet může být proveden až po dohodě obou stran. Tento účetní případ můžeme zaúčtovat dvěma způsoby, a to jako přímý nebo nepřímý zápočet. Přímý zápočet se zaúčtuje jako 321 – Dodavatelé proti 311 – Odběratelé a nepřímý zápočet se zaúčtuje dvěma řádky jako 321- Dodavatelé proti 395 – Vnitřní zúčtování a 395 – Vnitřní zúčtování proti 311 – Odběratelé (Dušek, 2023).

4.2.2 Vytvoření zásob vlastní činností

Pro účtování způsobem A o zvýšení nebo snížení zásob vytvořených vlastní činností používáme účty v účtové skupině 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti (Novotný, 2024).

V případě účtování způsobem B se zásoby při uzavírání knih zaúčtují ve prospěch účtové skupiny 12 proti účtové skupině 58 (Novotný, 2024). O jejich úbytcích nebo přírůstcích se během účetního období neúčtuje (Sedláček, 2017).

4.3 Vyřazení zásob

Zásoby můžeme vyřadit nejčastěji prodejem a spotřebou. Dále je také můžeme darovat, vložit do jiné společnosti nebo nastane jejich vyřazení v důsledku škody nebo manka (Šteker a Otrusínová, 2021).

4.3.1 Vyřazení zásob prodejem

Pokud dojde k prodeji zásob, tak podnik zásoby prodává za prodejní cenu. Prodejní cena obsahuje zisk podniku a případně DPH. Prodej se uskuteční buď na fakturu nebo v hotovosti (Sedláček, 2016).

Účtování způsobem A se prodá zboží v prospěch výnosového účtu a poté se vyskladní ve prospěch nákladového účtu. Účty se mění v závislosti na tom, zda jde o nakoupené zboží nebo vlastní výrobky (Šteker a Otrusinová, 2021). Prodej materiálu by se zaúčtoval ve prospěch účtu 542 – Prodaný materiál (Novotný, 2024).

U účtování způsobem B se v případě prodeje neúčtuje o vyskladnění, jelikož jsou zásoby účtovány do spotřeby (Sedláček, 2016). Účtujeme pouze prodej. V případě prodeje zboží v hotovosti se nám zvýší účet Pokladna a vznikne nám výnos na účtu Tržby za zboží (Šteker a Otrusinová, 2021).

4.3.2 Vyřazení zásob spotřebou

Vyřazení zásob spotřebou se v případě použití způsobu A i B účtuje ve prospěch příslušného nákladového účtu. Spotřebovává se materiál a zásoby vytvořené vlastní činností. Spotřeba materiálu by se konkrétně zaúčtovala na účet 501 – Spotřeba materiálu (Novotný, 2024).

V případě účtování způsobem A jako spotřebu označujeme i snížení nedokončené výroby. Tento případ se zaúčtuje ve prospěch nákladového účtu 581 – Změna stavu zásob nedokončené výroby a jako snížení účtu 121 – Nedokončená výroba (Novotný, 2024).

4.4 Reklamace zásob

Reklamace může vzniknout například z důvodu vadného zboží nebo chybného množství. Jde řešit více způsoby, a to buď opravným daňovým dokladem, náhradní dodávkou nebo výměnou vadných kusů. Reklamace může být uznaná nebo zamítnuta. V případě, že byla zamítnuta zaúčtuje se tento případ ve prospěch účtu 549 (Fučíková, 2011).

Pokud by reklamace byla uznaná, tak se dobropis zaúčtuje na stejné účty jako původní přijaté faktura, a to buď v mínusových částkách na stejné strany, nebo v plusových částkách, ale prohodí se strany účtů. Dobropis se odečte v celé částce včetně DPH (Fučíková, 2011).

4.5 Inventarizační rozdíly

Při inventarizaci zásob jako je materiál, zboží nebo výrobky se musí provést fyzická a dokladová inventura. Účtování zjištěných inventarizačních rozdílů se liší podle toho, zda jednotka účtuje způsobem A nebo B a taky jak byly tyto zásoby pořízeny. Může dojít k přebytku, manku, nebo inventarizačnímu rozdílu v rámci normy přirozeného úbytku. U účtování způsobem B se o inventarizačních rozdílech, které jsou v rámci normy neúčtuje (Novotný, 2024).

Přebytek materiálu se účtuje jako ostatní provozní výnos. Pokud účtujeme o chybějícím materiálu a je v rámci normy, tak je uznán jako běžná spotřeba materiálu a zaúčtuje se na účet 501 – Spotřeba materiálu (Novotný, 2024).

Přebytek zásob vytvořených vlastní činností se účtuje stejně jako přírůstek. Pokud nastane úbytek v rámci normy, zaúčtuje se jako snížení jednotlivé zásoby ve prospěch nákladového účtu. Manko se zaúčtuje shodně jako u nakoupených zásob, a to ve prospěch účtu 549 – Manka a škody z provozní činnosti (Novotný, 2024).

Při inventarizaci může dojít k nalezení nepoužitelných zásob. Tyto nepoužitelné zásoby mohou být buď poškozené, zastaralé, nepotřebné, znehodnocené a další. K takovýmto zásobám je potřeba vytvořit opravnou položku z důvodu, aby nedošlo k nadhodnocení majetku (Novotný, 2024). Tvorba opravné položky se účtuje ve prospěch nákladového účtu 559 – Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek. Při zrušení opravné položky je tento účet na druhé straně (Stejskalová, 2018).

4.6 Další účetní případy

V rámci zásob můžeme účtovat o poskytnutých zálohách na zásoby. Můžou být krátkodobé i dlouhodobé. Pokud by byla záloha poskytnuta v hotovosti zaúčtujeme ji jako přírůstek na účtu Poskytnuté zálohy na zásoby a jako úbytek na účtu Pokladna. U účtování způsobem B by se přijatá faktura zaúčtovala zvýšením nákladového účtu Spotřeba materiálu proti Dodavatelům. Zúčtování zálohy by se zaúčtovalo snížením účtu Dodavatelé a zároveň snížením účtu Poskytnuté zálohy na zásoby (Šteker a Otrusinová, 2021).

Při uzavírání knih se můžeme setkat s případem nevyfakturované dodávky nebo zásobami na cestě. V případě nevyfakturované dodávky jsou obdrženy zásoby, ale není obdržena faktura. Naopak v případě zásob na cestě je obdržena faktura, ale zásoby ještě nejsou přijaty (Novotný, 2024).

5 OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb A OPRAVNÉ POLOŽKY K ZÁSObÁM

Oceňování zásob je nutné v podniku upravit vnitřní předpisem, konkrétně interní účetní směrnici (Sedláček, 2017). Interní směrnice by měla obsahovat zvolené metody účetní jednotky a způsob ocenění zásob (Stejskalová, 2018).

Na jednom analytickém účtu zásob musíme používat pouze jeden způsob ocenění (Novotný, 2024). Tento způsob nesmíme změnit v průběhu účetního období. Je ale možné použít různé způsoby ocenění pro různé zásoby (Sedláček, 2017).

V případě využití účtu 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb se tato aktivace ocení ve vlastních nákladech. Pro takovéto případy si podnik může stanovit svou vnitropodnikovou cenu. Příkladem tohoto případu je například aktivace vlastní dopravy (Dušek, 2023).

5.1 Oceňování přírůstku zásob

V okamžiku pořízení se zásoby oceňují pořizovací cenou, vlastními náklady a reprodukční pořizovací cenou (Šteker a Otrusinová, 2021).

Pořizovací cena se používá u nakoupených zásob. Tato cena se skládá z pořizovací ceny a vedlejších nákladů na pořízení (Šteker a Otrusinová, 2021). Součástí pořizovací ceny jsou například náklady na přepravu, clo, pojistné a provize (Novotný, 2024). Pokud účetní jednotka není plátcem DPH, tak i tato daň vstupuje do ceny pořízení (Sedláček, 2017). Naopak do ceny pořízení nevstupují úroky z úvěrů a půjček, které byly poskytnuty na pořízení zásob, pokuty, úroky, sankce a kurzové rozdíly (Novotný, 2024).

Vlastní náklady se používají pro ocenění zásob vyrobených vlastní činností (Sedláček, 2017). Jde buď o skutečné nebo kalkulované náklady. Do kalkulace nákladů zahrnujeme jak přímé náklady, tak i poměrnou část přiřaditelných nepřímých nákladů, které jsou přiřaditelné k danému výkonu a období (Novotný, 2024). Mezi přímé náklady řadíme například přímý materiál a přímé mzdy. Mezi nepřímé náklady řadíme například odpisy, náklady na opravy, nepřímé mzdy, údržbu a další (Sedláček, 2017).

Reprodukční pořizovací cenou se oceňují zásoby, které byly nabyty bezúplatně, dále nalezené zásoby a odpad z výrobní činnosti (Sedláček, 2017).

5.2 Oceňování úbytku zásob

Jedna skladová položka může být naskladněna v různých cenách (Dušek, 2023). Proto vzniká problém, v jaké ceně zachytit úbytek zásob (Sedláček, 2017).

Tento úbytek můžeme ocenit pomocí tří oceňovacích technik, a to váženým aritmetickým průměrem, metodou FIFO a metodou pevné ceny s odchylkou (Novotný, 2024). Dále ještě existuje metoda LIFO, která v České republice není povolena (Stejskalová, 2018).

Vážený aritmetický průměr je nejpoužívanější metodou pro oceňování stejných zásoby (Stejskalová, 2018). Počítá se buď průběžně po každé dodávce zásob, nebo periodicky, alespoň jednou měsíčně (Sedláček, 2017).

Metoda FIFO neboli First In First Out, je metoda založená na principu to, co přijde první do skladu, jde i první ven ze skladu (Sedláček, 2017). Nejstarší zásoby na skladě se tak prodají jako první v ceně, v která byly opravdu nakoupeny (Stejskalová, 2018).

Při použití metody pevné ceny s odchylkou musíme předem stanovit rozpouštění odchylek ve vnitřním předpisu (Šteker a Otrusínová, 2021).

Metoda LIFO neboli Last In Last Out, je metoda založena na principu, co poslední přijde do skladu, jde první ven ze skladu. Tato metoda je opakem k metodě FIFO (Louša, 2012).

5.3 Oceňování zásob k rozvahovému dni

K rozvahovému dni se zásoby oceňují historickou cenou nebo reálnou hodnotou. Reálná hodnota se používá, pokud dojde k přeměně družstva nebo obchodní společnosti (Šteker a Otrusínová, 2021).

Ocenění reálnou hodnotou se použije při ocenění ke dni uskutečnění případu. Pokud je potřeba, můžeme snížit hodnotu zásob pomocí opravné položky (Šteker a Otrusínová, 2021).

Opravná položka se tvoří k zásobám, u kterých se cena na trhu významně snížila. Tvoří se primárně pro zachování věrného a poctivého obrazu účetnictví a dodržení zásady opatrnosti. Můžeme ji použít pouze pro snížení hodnoty a taky ji můžeme v budoucnu zrušit. Tvoří se na materiál a zboží (Stejskalová, 2018).

5.4 Oceňování zásob podle IAS 2

Zásoby se při pořízení oceňují nižší hodnotou z nákladů na pořízení (costs) a čistou realizovatelnou hodnotou (net realisable value) (Jílek, 2018). Tento postup se nazývá metoda

LCM neboli Lower of Cost or Market. Do ocenění zásob nemůžeme zahrnout náklady na skladování, administrativní a odbytové náklady (Krupová, 2019).

Zásoby vlastní výroby (hotové výrobky, nedokončená výroba a polotovary vlastní výroby) se podle IAS 2 oceňují v nákladech, které se přímo vztahují k jednotkám produkce (Krupová, 2019, s. 272). Mezi tyto náklady patří přímé, fixní a variabilní náklady (Krupová, 2019).

Při držení zásob může dojít k poklesu jejich tržní ceny nebo k fyzickému poškození. V tomto případě musí účetní jednotka účtovat o snížení hodnoty zásob (Dvořáková, 2022).

Pro ocenění spotřeby zásob využíváme individuální ocenění nebo nákladové vzorce. V případě že se jedná o zásoby, které mají individuální charakter, využijeme individuální ocenění. Mezi nákladové vzorce řadíme oceňovací techniku FIFO a aritmetický průměr (Dvořáková, 2022).

6 INVENTARIZACE

Během inventarizace se zjišťuje, zda fyzický stav zásob je stejný jako ten účetní. Případné rozdíly se musí odstranit. Může se opravit pouze účetní stav, nikoliv skutečný (Stejskalová, 2018).

Inventarizace se musí provádět při sestavení účetní závěrky ať už řádné nebo mimořádné. Inventarizace i inventura by měli být upraveny vnitřním předpisem společnosti. Ten by měl obsahovat základní pravidla pro postup a určit odpovědné osoby za provedení těchto procesů (Louša, 2012).

V rámci inventarizace podnik může odhalit buď nepotřebné nebo pomaluobrátkové zásoby a na tomto základě upravit strukturu dalších nákupů. Případně může tyto zásoby prodat nebo vytvořit opravnou položku (Stejskalová, 2018).

Průběh inventarizace probíhá ve 3 fázích, a to konkrétně v přípravě, inventuře a odstranění inventarizačních rozdílů a ukončením. Ve fázi přípravy musíme stanovit jakého majetku se inventarizace bude týkat, stanovit termín inventarizace, jmenovat odpovědné osoby a zároveň je proškolit, a nakonec stanovit obsah inventurních zápisů (Stejskalová, 2018).

V případě vzniku inventarizačních rozdílů se musí tyto rozdíly zaúčtovat v období, v kterém byla provedena inventarizace (Louša, 2012). Může nastat buď přebytek, manko nebo k rozdílu v normě (Novotný, 2024).

Případné manka a škody bývají předepisovány inventarizační komisí zaměstnancům, kteří škodu zavinili. Ti ji pak mají povinnost uhradit (Sedláček, 2016).

Na konci inventarizace musí být vyhotoveny inventarizační soupisy. Dokumenty spojené s inventarizací se musí uchovávat po dobu 5 let (Louša, 2012).

6.1 Inventura

Účetní jednotka může inventuru provádět průběžně. Toto je ale možné pouze v případě, že můžeme zjistit účetní stav zásob v jakémkoliv okamžiku, a proto je to možné pouze pro účtování způsobem A (Louša, 2012).

Existují dva druhy inventur, a to fyzická a dokladová (Stejskalová, 2018). Fyzická inventura se týká materiálu, výrobků a zboží. Dokladová inventura se zase týká polotovarů a nedokončené výroby (Novotný, 2024).

V rámci procesu inventury zásob se provede fyzická a dokladová inventura, sepíše se inventurní zápis, porovnají se zjištěné účetní a fyzické stavy. Vyčíslí se rozdíly a zjistí se, jak vznikly. Nakonec se navrhne, jak se s těmito rozdíly naloží (Stejskalová, 2018).

6.2 Normy

Máme dva druhy manka, a to manko do normy, které je daňově uznatelné a manko nad normu, které není. Mezi daňově uznatelná manka patří například přirozené úbytky a ztratné v maloobchodě (Dušek, 2023).

Daňově uznatelné je taky likvidace nepotřebných zásob. Musíme ji ale doložit protokolem o likvidaci (Dušek, 2023).

Normy přirozeného úbytku neboli manko do normy si může účetní jednotka stanovit pro konkrétní druhy zásob. Týká se to především zásob, na kterých se přirozeně tvoří ztráty. Tyto ztráty mohou být způsobeny například vypařením nebo vyschnutím (Novotný, 2024).

7 FINANČNÍ ANALÝZA

Základním zdrojem pro finanční analýzu jsou účetní výkazy podniku. Je důležitá pro finanční řízení a rozhodování podniku. Mezi ukazatele finanční analýzy řadíme absolutní, rozdílové a poměrové ukazatele (Knápková et al., 2017).

7.1 Absolutní ukazatele

Využívají se pro analýzu vývojových trendů (horizontální analýza) a k procentnímu rozboru komponent (vertikální analýza) (Knápková et al., 2017).

Horizontální analýza zkoumá změny jednotlivých položek buď v čase anebo o kolik procent se v čase změnil. Nejčastěji se používá procentuální neboli relativní změna. Cílem je změřit velikost změny položek (Růčková, 2021).

Vzorec pro relativní změnu vypadá následovně (Růčková, 2021):

$$\text{relativní změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100$$

Ve vertikální analýze se jednotlivé položky vyjádří jako procentní podíl ke zvolené základně, která tvoří 100 %, proto se tato analýza označuje jako procentní rozbor. V případě rozvahy se jako základna použije suma aktiv nebo pasiv. Pokud jde o výkaz zisku a ztráty tak se použije suma výnosů nebo nákladů (Knápková et al., 2017).

Vertikální a horizontální analýza se dá provádět jak na majetkové struktuře, tak na finanční struktuře podniku (Knápková et al., 2017).

7.2 Poměrové ukazatele

Mezi poměrové ukazatele patří například zadluženost, likvidita, rentabilita a aktivita (Knápková et al., 2017).

Likvidita neboli likvidnost vyjadřuje, jak rychle se daná složka dokáže přeměnit na peníze. Likvidita podniku tedy vyjadřuje schopnost podniku splácet své závazky. (Růčková, 2021) Mezi ukazatele likvidity patří ukazatel běžné, pohotové a hotovostní likvidity (Knápková et al., 2017).

Ukazatel běžné likvidity se označuje také jako likvidita 3. stupně. Udává kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky. Pro výpočet je důležité, aby se případné neprodejné zásoby odečetly, jelikož nepřispívají k likviditě. Doporučená hodnota je 1,5-2,5. Pokud by vyšel výsledek menší než 1 podnik by se považoval za rizikový, naopak pokud by vyšlo vysoké číslo značilo by to drahé financování (Knápková et al., 2017).

Vzorec ukazatele běžné likvidity (Růčková, 2021):

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel pohotové likvidity je také označován jako likvidita 2. stupně. Jeho doporučená hodnota je 1-1,5. Pokud by hodnota klesla pod 1, tak by byl podnik nucen prodat zásoby (Knápková et al., 2017).

Vzorec ukazatele pohotové likvidity (Růčková, 2021):

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Poslední ukazatel hotovostní neboli okamžité likvidity je označován jako likvidita 1. stupně. Doporučená hodnota je 0,2-0,5. Pokud by výsledné číslo bylo moc vysoké, znamenalo by to, že firma nevyužívá finanční prostředky efektivně (Knápková et al., 2017).

Vzorec hotovostní likvidity (Knápková et al., 2017):

$$\text{hotovostní likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Ukazatele aktivity měří, jak je podnik schopen využívat investované finance. Můžou se vyjadřovat jako doba obratu nebo počet obrátek (Růčková, 2021).

Ukazatel doby obratu zásob zobrazuje, jak dlouho trvá, než peníze přejdou přes výrobky a zboží zpátky do peněžní formy neboli jak dlouho trvá jeden obrat (Knápková et al., 2017). Čím nižší je doba obratu kratší tím lepší. Naopak je lepší mít vyšší obratovost (Růčková, 2021).

Doba obratu zásob se vypočte jako (Knápková et al., 2017):

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrný stav zásob}}{\text{tržby}} \times 360$$

Obratovost zásob se vypočte jako (Růčková, 2021):

$$\text{rychlost obratu} = \frac{\text{tržby}}{\text{průměrný stav zásob}}$$

Rentabilita tržeb se vypočte jako (Růčková, 2021):

$$\text{ROS} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Zisk se může použít v jakékoliv formě, po zdanění i před zdaněním. Tento ukazatel vyjadřuje ziskovost marže (Knápková et al., 2017).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKU

Společnost PD Plast spol. s r.o. je česká společnost, která se primárně zabývá výrobou plastových dílů do automobilového průmyslu. Nabízí komplexní služby, kdy díly navrhne a nechají vyrobit vstřikovací formu, kterou pak udržují a opravují. Dále díly skladují a následně zašlou hotový produkt klientům ať už vlastní nebo externí dopravou (Český výrobce technických výlisků, ©2024).

Společnost byla původně založena v roce 1999 pod názvem KASTEK komponenty. Její předmět podnikání byla výroba obuvnických komponentů a technických výlisků. Postupně se pak přidala výroba do zbrojařského a automobilového průmyslu (Český výrobce technických výlisků, ©2024).

Nynější předmět podnikání společnosti podle obchodního rejstříku je výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona (Výpis z obchodního rejstříku, ©2024).

8.1 Základní charakteristika společnosti

Právní forma společnosti je společnost s ručením omezeným a má 2 jednatele, kteří ji zastupují samostatně a jsou současně i jedinými společníky. Základní kapitál je tvořen z 22 vkladů a jeho celková výše je 1 400 000 Kč (Výpis z obchodního rejstříku, ©2024).

Společnost je plátcem DPH. Podle údajů z příloh (Příloha P I a Příloha P II) v roce 2023 dosáhla čistého obrátu 262 121 tisíc Kč a suma aktiv činila 72 138 tisíc Kč. Průměrný počet zaměstnanců během roku 2023 byl 62 zaměstnanců, z čehož jsou 2 řídicí pracovníci. Společnost je považovaná za střední podnik.

Informační systém Helios iNuvio společnost využívá nejen jako účetní program, ale také slouží pro účely výroby, obchodu, skladu a personalistiky.

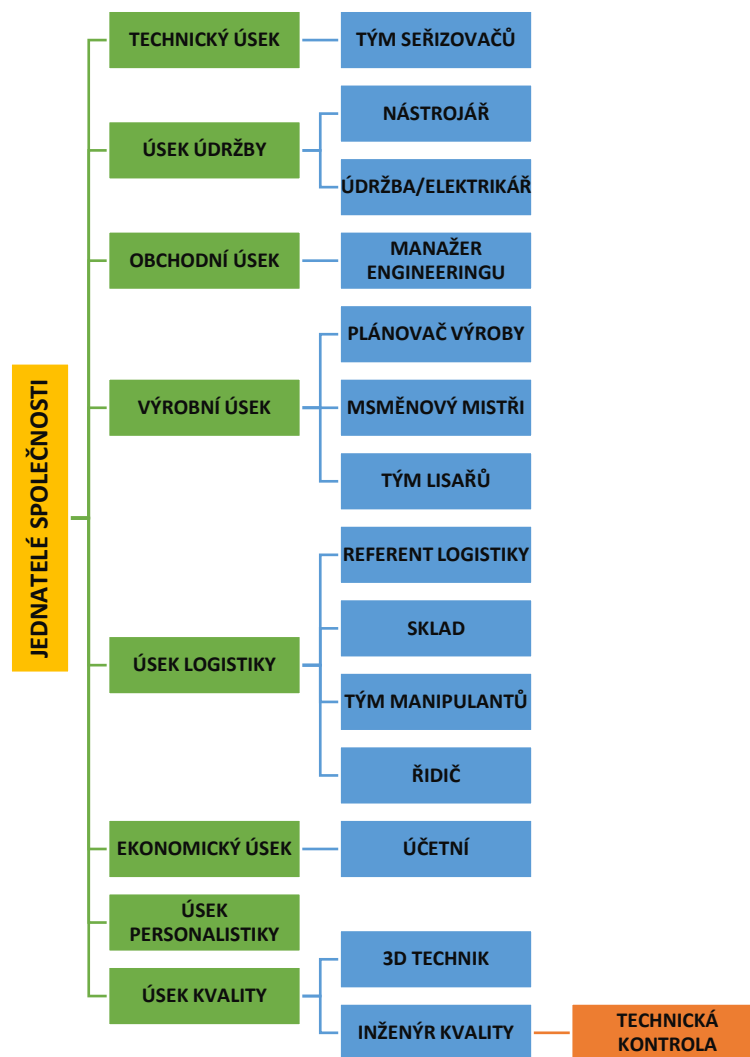
Firma má sídlo ve vlastní budově v Uherském Brodě, kde se nachází kanceláře, výroba a sklady. Jelikož se firmě dařilo a v Uherském Brodě byly malé skladovací prostory, tak firma otevřela nový závod v Hradčovicích v roce 2023. Pronajatá budova společnosti přinesla velké skladovací prostory, nový prostor pro výrobu a kanceláře. Díky tomu, že se závody nachází nedaleko od sebe, tak firma využívá vlastní dopravu pro přepravu zásob.

Společnost navíc využila hned několika dotačních projektů nejen pro pořízení nových strojů z důvodu snížení energií, ale i pro vzdělání pracovníků. Všechny dotační projekty mají zveřejněny na svých webových stránkách.

Firma zaměstnává jak vlastní kmenové zaměstnance, tak i agenturní. Výroba probíhá na 3 směny, a to ranní, odpolední a noční.

Pro jednodušší řízení společnosti se vytvořily jednotlivé úseky. Tímto krokem se přímo vymezily jednotlivé pozice a náplň práce zaměstnanců.

Rozdělení na jednotlivé úseky ve společnosti PD Plast spol. s r.o. vypadá následovně:

Obrázek 2 Organizační struktura společnosti (vlastní zpracování)

8.2 Produkty

Jelikož chce společnost být kvalitním dodavatelem pro své tuzemské i zahraniční zákazníky, tak v roce 2021 zavedli systém environmentálního managementu dle ISO 14001 a systém řízení kvality IATF 16949 (Český výrobce technických výlisků).

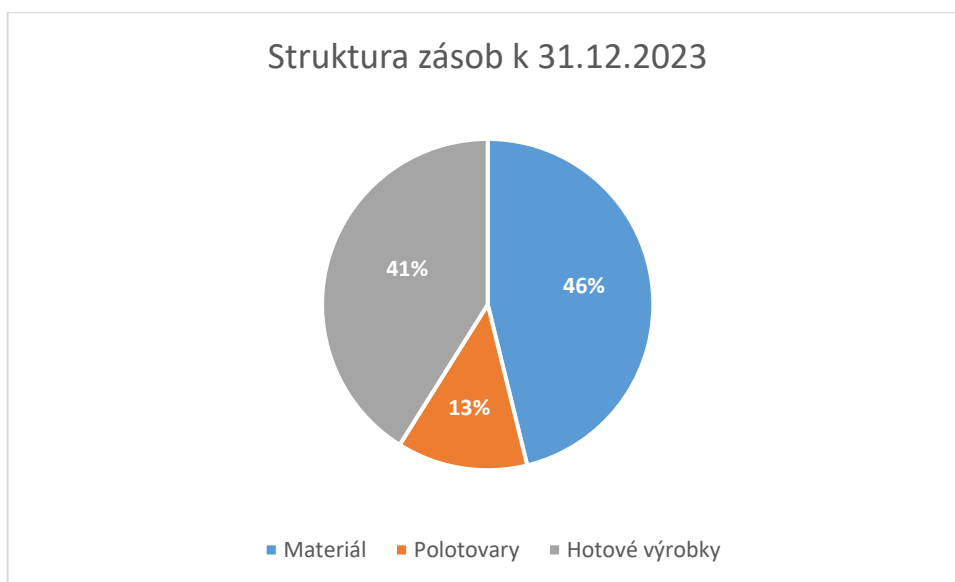
Technologického vybavení společnosti nabízí vertikální, horizontální a dvoukomponentní vstřikování. Veškeré technologické vybavení, kterým disponují mají uveřejněné na svých stránkách.

Materiály, které společnost zpracovává jsou například ABS, PP, PA, PE, PC a spoustu dalších. Mezi nejznámější zákazníky patří například ABB, Teknia, Hajdik nebo Fremach. Výrobky můžete pak najít v autech značky Škoda, Audi, Mercedes-Benz, BMW a spousty dalších (Český výrobce technických výlisků).

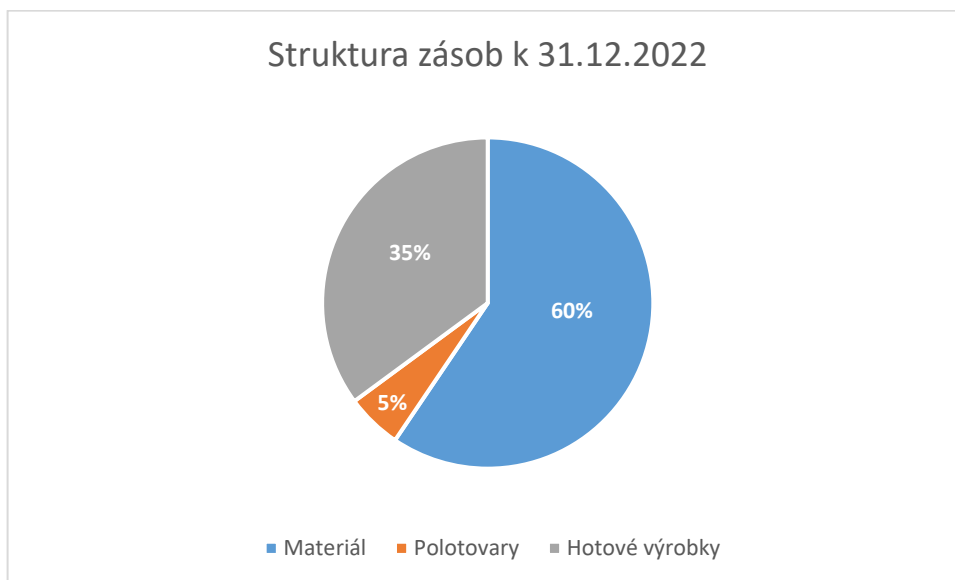
9 ZÁSoby V PODNIKU

Firma má velký objem produkce dílů, a proto si zvolila, že bude o veškerých zásobách účtovat způsobem A. Navíc vedou pro zásoby analytické členění.

9.1 Struktura zásob

Obrázek 3 Procentuální vyjádření struktury zásob k 31.12.2023 (vlastní zpracování)

Obrázek 4 Procentuální vyjádření struktury zásob k 31.12.2022 (vlastní zpracování)

Na grafech (Obrázek 3 a Obrázek 4) můžeme vidět, že se struktura zásob v roce 2023 a 2022 liší. Poměr zásob ale zůstává nadále stejný a materiál stále převažuje. Nejmenší část zásob tvoří polotovary. Poměr hotových výrobků zůstává skoro stejný, to může být příčinou toho, že si společnost hlídá maximální stav výrobků na skladě.

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.I.	Zásoby (součet C. I.1. až C.I.5.)	38	11 886	0	11 886	6 781
1.	Materiál	39	5 487	0	5 487	4 032
2.	Nedokončená výroba a polotovary	40	1 517	0	1 517	369
3.	Výrobky a zboží	41	4 882	0	4 882	2 380
3.1.	Výrobky	42	4 876	0	4 876	2 343
3.2.	Zboží	43	6	0	6	37
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	44	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	45	0	0	0	0

Obrázek 5 Postavení zásob v rozvaze ve společnosti 2023 (Interní zdroj)

Z rozvahy (Obrázek 5) je viditelné, že hodnota zásob společnosti v roce 2023 je skoro dvakrát vyšší než v roce 2022. Zvýšení zásob je následkem vyššího objemu výroby. Došlo tedy i výraznému zvýšení tržeb za výrobky.

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	01	128 389	81 920
II.	Tržby za prodej zboží	02	5 588	144

Obrázek 6 Zobrazení tržeb ve výkazu zisku a ztráty společnosti 2023 (Interní zdroj)

Částky v rozvaze i ve výkazu zisku a ztráty jsou uvedeny v celých tisících Kč.

9.2 Skladování zásob

Jelikož si společnost vyrábí vlastní výrobky, tak se na skladech nachází materiál, technické vylisky – hotové výrobky, polotovary, pracovní oděvy, obaly a formy.

Celkem je vedeno 12 skladů, z toho je 7 v Uherském Brodě a 5 v Hradčovicích.

Sklady vedené v Uherském Brodě:

1. Sklad hotový výrobků – zde se nachází veškeré hotové výrobky – technické vylisky určené k prodeji odběratelům.
2. Sklad obalů – vedou se zde obalové materiály, které do podniku vstupují s nákupem materiálu a pak vystupují s vydáním hotových výrobků.
3. Sklad materiálu – na tento sklad se přijímá nakoupený materiál a případně obalové materiály určené k další přefakturaci.
4. Sklad polotovarů – na tomto skladě se vede nedokončená výroba, která musí být ještě zkompletovaná.

5. Sklad forem – zde se skladují formy potřebné pro výrobu plastových dílů.
6. Blokační sklad – tento sklad je využíván pro materiál nebo polotovary, které nesplňují kvalitativní požadavky. Je to tzv. „přechodný sklad“, než úsek kvality zjistí, co s takovým materiálem a polotovary bude. Může dojít například k reklamaci, vrácení zpět do výroby nebo likvidaci.
7. Sklad pracovního oblečení – tento sklad je veden pouze v Uherském Brodě, ale slouží pro potřeby obou závodů. Příjemky a výdejky vystavuje vedoucí personalistiky.

Sklady, které jsou vedeny v Hradčovicích:

1. Sklad hlavní – na tomto skladě můžeme najít jak materiál, tak i obalový materiál určen k přefakturaci a technické výlisky.
2. Sklad obalů – stejně jako v Uherském Brodě slouží pro sklad obalových materiálů.
3. Sklad polotovarů – využíván stejně jako sklad polotovarů v Uherském Brodě.
4. Sklad forem – také jsou zde uskladněny formy pro výrobu.
5. Blokační sklad – má stejné využití jako sklad v Uherském Brodě.

Všechny sklady mají navíc přiřazeno své číslo útvaru. Sklady v Uherském Brodě začínají číslem 001 a sklady v Hradčovicích číslem 005. Konkrétně sklad hotových výrobků v UB má číslo 00100001, dále sklad obalů v UB má číslo 00100002 a tak to pokračuje dál.

Před tím, než byl otevřen závod v Hradčovicích, tak společnost využívala externí sklad, jelikož skladové prostory v Uherském Brodě nebyly dostatečné.

Společnost by měla rozdělit hlavní sklad v Hradčovicích na sklad materiálu a sklad technických výlisků, jelikož vedení jednoho společného skladu způsobuje problémy hlavně v účetnictví. Tyto problémy jsou popsány v kapitole 9.4 Účtování zásob. Bylo by to velké zlepšení, jelikož sklady v Hradčovicích jsou mnohem víc využívány než sklady v Uherském Brodě. Na skladech v Uherském Brodě se převážně drží pouze materiál určený k výrobě. Hotové výrobky se převážejí z Uherského Brodu do Hradčovic, odkud jsou pak zaslány odběratelům.

9.2.1 Doklady a pohyby zásob

Pro všechny zásoby se vedou kmenové karty, které jsou uloženy elektronicky v programu Helios iNuvio. Tyto kmenové karty obsahují, o jakou skupinu karet se jedná, registrační číslo, název zásoby, měrnou jednotku a zda se jedná o běžný nebo archivní záznam.

Aktuální dodavatel materiálu (Kmenové karty)						
☐	☐ se rovn	☐ ob	☐ začíná na	☐ obsahuje	☐ obsahu	☐ se rovn
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	Skladem	SK ▲	Reg. č. ▲	Název 1	MJ evide...	Blokováno
☐	☒	100	00424	TPU drt* vyčistěná	kg	Běžný záz...
☐	☒	100	00427	PE sáček 400x300x500	ks	Archivní ...

Obrázek 7 Příklad kmenových karet (Interní zdroj)

Pokud se zadá tisk kmenové karty, tak se zobrazí identifikační karta, na které najdeme logo firmy, název materiálu, registrační číslo a čárový kód. Všechny druhy materiálů i hotových výrobků mají přidělené své čárové kódy.

Logistika používá pro vyskladnění zásob metodu FIFO. Čárové kódy tak zajišťují plynulý chod procesu vyskladnění.

Každá zásoba má svoji skupinu karet, například materiál má skupinu 100, technické výlisky 300, technické výlisky – zboží 325, polotovary 350, formy 500, zboží 600, pracovní oděvy 700 a obaly 900.

Ve spojení se zásobami dochází na skladě k pohybům jako je příjem, výdej a převod mezi sklady. Dále může docházet ke stornu těchto pohybů, většinou k tomu dochází kvůli pochybení lidského faktoru.

Příjemka zásoby obsahuje informace jako řada a číslo dokladu, označení skladu, na který se zásoba přijímá, způsob dopravy, základní informace o dodavateli a odběrateli jako je sídlo, IČ a DIČ, dále datum naskladnění a pořízení a položky dokladu. Položky dokladu jsou označeny skupinou karet, písmenem ve spojení s registračním číslem, názvem zásoby a výrobním číslem. U položek je ještě uvedena jednotková cena, množství, měrná jednotka a cena celkem.

V momentě příjmu na sklad je vystavena příjemka, která je vždy podložena potvrzeným dodacím listem a v případě externí přepravy ještě přepravním listem. Příjemka se vystaví vždy k datu přijetí na sklad.

Výdejka zásob obsahuje řadu a číslo dokladu, označení skladu, číslo objednávky, způsob dopravy, informace o dodavateli a odběrateli, datum pořízení a vyskladnění. Popis dodávky obsahuje číslo expedičního příkazu, skupinu karet, písmeno s registračním číslem, množství, měrnou jednotku, jednotkovou cenu bez DPH, celkovou cenu bez DPH, slevu, hmotnost, cenu celkem bez DPH po slevě, DPH v procentní sazbě a cenu celkem s DPH po slevě. Často se zde ještě objevuje zaokrouhlení.

Každý pohyb má tedy udělenou svoji řadu dokladu. Označení pohybů vypadá následovně:

Tabulka 1 Označení pohybů na skladě (vlastní zpracování)

Řada	Název	Druh pohybu
101	Příjemka materiál	Příjem na sklad
102	Příjemka výrobky	Příjem na sklad
115	Příjemka převodka na sklad polotovarů	Příjem na sklad
120	Příjemka převodka z blokačního skladu	Příjem na sklad
200	Storno příjemky	Storno příjmu
301	Výdejka spotřeba	Výdej ze skladu
302	Výdejka prodej	Výdej ze skladu
400	Storno výdejky	Storno výdeje
310	Výdejka převodka na blokační sklad	Výdej v evidenční ceně
320	Výdejka převodka na hotové výrobky	Výdej v evidenční ceně

9.3 Řízení zásob

Zásoby jsou řízeny na základě systému pravidelných kontrol, které probíhají jednou týdně. Vedoucí logistiky na konci každého týdne sestaví plán potřeby zásob podle přijatých odvolávek neboli objednávek od odběratelů a výrobního plánu.

Určité zásoby na skladě se drží jako tzv. pojistná zásoba. Minimální stav zásob na skladě ale ve společnosti není přesně stanoven, je to řízeno pocitově podle vedení logistiky. Pokud by se ale stanovila minimální hranice, mohlo být do budoucna nastaveno systémem, aby v případě poklesu zásob pod stanovenou hranici bylo vedení logistiky upozorněno.

Každý přímý materiál, který se zakoupí má vytvořen svůj kontrolní list, kde jsou uvedeny parametry kvality, které se musí při přijetí kontrolovat. Jsou zde stanoveny i hodnoty, kterých mají dosahovat. Pokud materiál nesplní požadované hodnoty, přesune se na blokační sklad.

Výrobky se skládají buď z jednoho materiálu anebo z více druhů materiálů, proto je potřebné si při přijetí odvolávky stanovit potřebu každého materiálu pro daný výrobek. Postup je takový, že se do informačního systému Helios iNuvio zadá odvolávka, která obsahuje počet výrobků, které mají být vydány. Vedoucí logistiky si poté sestaví tabulku v Excelu, která obsahuje výčet výrobků z této odvolávky. Do tabulky se zapíše, kolik těchto výrobků je skladem, kolik je již odesláno a kolik je ještě potřeba vyrobit. To se poté ručně sečte a do Heliosu iNuvio, přesněji do záložky předběžného plánu se zapíše počet kusů, které jsou potřeba vyrobit. Helios iNuvio poté tyto výrobky rozdělí na jednotlivé materiály a vyhodnotí jaké množství jednotlivých materiálů je potřeba. Podle této informace vedoucí logistiky znovu sestaví tabulku, ale tentokrát na objednávku pro jednotlivé dodavatele.

System zatím není nastaven tak, že při zadání odvolávky do systému by sám vyhodnotil, kolik je potřeba objednat materiálu na základě stavu na skladě a odeslaných výrobcích.

Tento proces sestavování tabulek a počítání potřebných výrobků je ale zdlouhavý, zvláště při velikosti výroby společnosti. Pokud by se Helios správně nastavil, bylo by toto automatické počítání ale reálné. Znamenalo by to sice dlouhý proces nastavování a také by to bylo finančně náročné. Z dlouhodobého hlediska je tento krok pro firmu přínosný a ušetří se logistice spoustu času.

Společnost provádí hodnocení dodavatelů přímého materiálu pomocí ABC analýzy. Celkově jsou dány 3 oblasti kritérií a každá tato oblast se dělí na 3 konkrétní kritéria, kterým je přiřazena určitá váha. Každé toto kritérium se ohodnotí podle stupnice 1 až 5, kdy 5 je nejlepší hodnocení. Hodnotící stupnice obsahuje popis kritérií hodnocení.

Dále jsou ještě stanoveny doplňková kritéria, a to ohledně systému managementu kvality a environmentu. Pokud dodavatel nemá konkrétní certifikaci uvedenou v hodnotící stupnici, sníží se celkové hodnocení o určitý počet procent.

Příklad kritérií hodnotící tabulky:

Tabulka 2 Kritéria hodnocení dodavatelů přímého materiálu (vlastní zpracování)

Oblast kritéria	Kritérium	Váha kritéria
Obchodní podmínky	Cena	30 %
	Platební podmínky	10 %
	Dodací podmínky	10 %
Výkonost	Úplnost dodávek	10 %
	Včasnost dodávek	10 %
	Kvalita dodávek	10 %
Reakce a servis	Přístup k řešením problémů	5 %
	Úspěšnost řešení problémů	10 %
	Komunikační dostupnost	5 %

Tato tabulka je pouze názorná a neobsahuje popis kritérií hodnocení dodavatele, a to z důvodu, že toto hodnocení ve společnosti je velmi rozsáhlé a podrobné, kvůli udržení kvality svých výrobků a auditu.

Společnost si velmi zakládá na výběru svých dodavatelů materiálu a díky tomu nabízí i kvalitní výrobky svým odběratelům. Firma udělala dobře, že hodnotí dodavatele na základě podrobné ABC analýzy, jelikož si tímto krokem může snížit náklady nebo dobu dodání a případně zlepšit kvalitu dodávek. Proto by měla v této analýze nadále pokračovat.

9.4 Účtování zásob

Ekonomický úsek společnosti tvoří vedoucí úseku, která je zároveň i hlavní účetní. Hlavní účetní zde pracuje jako zaměstnanec na hlavní pracovní poměr. Druhým členem ekonomického úseku je účetní junior, která zde pracuje na dohodu o provedení práce. Jelikož společnost nemá mzdovou účetní, fakturační oddělení a ani skladovou účetní, tak se o skladových pohybech účtuje hromadně jedenkrát za měsíc v rámci měsíční uzávěrky.

Společnost účtuje průběžným způsobem A. Nakupuje materiál od českých i zahraničních dodavatelů. Pro přepočítání měny využívají denní kurz podle ČNB.

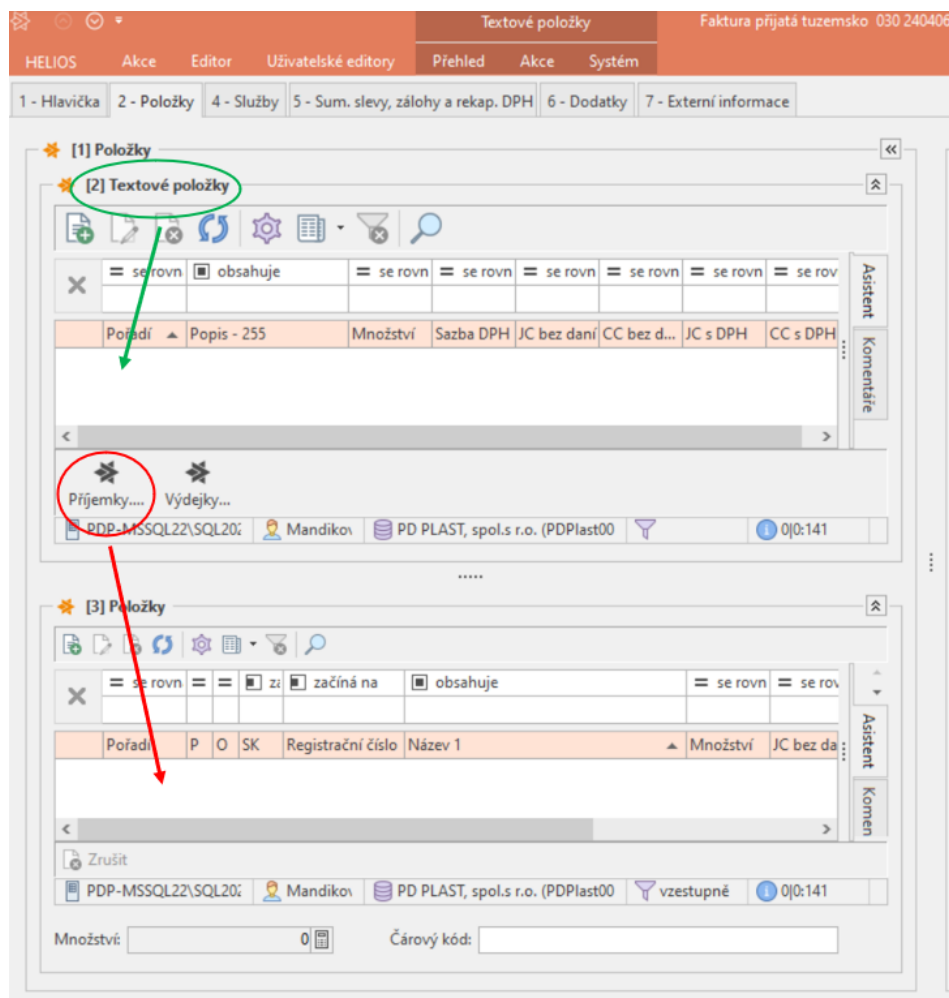
9.4.1 Pořízení zásob

Materiál pořízený nákupem se zaúčtuje ve prospěch kalkulačního účtu 111 – Pořízení materiálu a zároveň ve prospěch účtu 321 – Dodavatelé, stejně tak se zaúčtuje i externí doprava související s tímto materiálem. Poté se zásoby převedou na sklad, to se zaúčtuje ve prospěch příslušného účtu 112 – Materiál na skladě a sníží se hodnota účtu 111 – Pořízení materiálu. Díky tomuto kroku by na konci roku účet 111 – Pořízení materiálu měl vykazovat nulovou hodnotu. Úhrada faktury probíhá většinou bankovním převodem nebo zápočtem faktur. Zápočet faktur je vždy s druhou firmou dopředu domluven a odsouhlasen. Společnost účtuje zápočet faktur přímým způsobem.

Tabulka 3 Účtování pořízení materiálu (vlastní zpracování)

Popis účetního případu	MD	D
Přijatá faktura za materiál	111 – Pořízení materiálu	321 – Dodavatelé
Přijatá faktura za dopravu	111 – Pořízení materiálu	321 – Dodavatelé
Příjem materiálu na sklad	112 – Materiál na skladě	111 – Pořízení materiálu
Úhrada faktury z BÚ	321 – Dodavatelé	221 – Bankovní účet
Zápočet faktur	321 – Dodavatelé	311 - Odběratelé

Průběh účtování faktury za přijatý materiál probíhá tak, že se v Heliosu iNuvio vytvoří nová faktura, do které se natáhnou informace o ceně materiálu a dodavateli pomocí příjemky a případná doprava se vloží jako textová položka. Poté se už jenom dopíší informace jako datum případu, zdanitelného plnění a splatnosti, variabilní symbol a evidenční číslo daňového dokladu. Pro vnitřní potřeby podniku se ještě připojí schvalovací předpis. Schvalovací předpis slouží pro schvalování faktur odpovědným úsekem, v tomto případě půjde tedy na schválení logistice. V neposlední řadě se faktura zrealizuje a zaúčtuje.

Obrázek 8 Zadání položek (Interní zdroj)

Na obrázku v červeném kruhu se nachází ikona, pomocí které se natahuje příjemka a šipka pak znázorňuje, kde se pořizovaný materiál z příjemky zobrazí. Zelená šipka znázorňuje, kam se vepíše případná doprava.

Pokud jsou obalové materiály naskladněny v nulové částce, tak se o těchto materiálech neúčtuje. Pokud se obalový materiál naskladňuje v ceně z důvodu další přefakturace, tak se tento obalový materiál naskladní jako materiál na sklad materiálu, nikoliv jako obalový materiál na sklad obalů. Pro materiál, který je obalovým materiálem je vedena speciální analytická řada.

Tabulka 4 Analytické členění účtu 112 – Materiál na skladě (vlastní zpracování)

Účet	Název účtu
112001	Materiál na skladě
112002	Materiál na skladě – pracovní oděvy a pomůcky
112003	Materiál na skladě – obalový materiál
112004	Materiál na skladě obalový materiál Hradčovice
112010	Materiál na skladě – blokační sklad
112011	Materiál na skladě Hradčovice
112999	Související s pořízením materiálu

Na účet 112999 se zaúčtují náklady, které souvisejí s pořízením materiálu. Například se může jednat o náklady za dopravu. Tyto náklady se na konci roku rozpustí.

V případě vytvoření zásob vlastní činností se využívají účty 582 – Změna stavu polotovarů vlastní výroby a 583 – Změna stavu výrobků. Hotovým výrobkem je technický výlisek. Proces výroby tohoto výlisku zahrnuje zpracování materiálu, kdy dojde k přeměně na polotovar a až po následné kompletaci se klasifikuje jako hotový výrobek.

Tabulka 5 Účtování zásob vytvořených vlastní činností (vlastní zpracování)

Popis účetního případu	MD	D
Přírůstek polotovarů	121002	582
Výdej polotovarů na výrobky	582	121002
Příjem polotovarů na výrobky	123	583
Výdej výrobků	583	123

Společnost pro polotovary vede místo účtu 122 analytický účet 121002 pro Uherský Brod a 121002 pro Hradčovice. Účet 123 je účet pro výrobky.

Pro převod zásob na blokační sklad a z blokačního skladu se využívá účet 395 – Vnitřní zúčtování. Účet 395 by měl na konci roku vykazovat nulovou hodnotu. Jak bylo zmíněno v kapitole 9.2 Skladování zásob blokační sklad je využíván jako tzv. přechodný sklad, kde se vede materiál a polotovary, které nesplňují kvalitativní požadavky. Firma udělala

správné rozhodnutí, když tento sklad vytvořila. Díky tomuto kroku nejsou špatné výrobky a polotovary vedeny na skladě spolu se správnými a nedochází tak k chybám jako například vydání špatného materiálu do výroby.

Tabulka 6 Účtování převodu na blokační sklad (vlastní zpracování)

Popis účetního případu	MD	D
Převod výrobků na blokační sklad	395 – Vnitřní zúčtování	123 - Výrobky
Výdej výrobků z blokačního skladu	123 – Výrobky	395 – Vnitřní zúčtování

Pohyby mezi sklady se účtují pomocí tzv. účetních kódů. Každému pohybu se přiřadí účetní kód a díky tomu se na konci měsíce můžou všechny pohyby zaúčtovat najednou. Musí se dát pozor, zda například příjemka neobsahuje materiál a zboží dohromady. I tyto případy se stávají, jelikož v Hradčovicích je hlavní sklad veden pro materiál i technické výlisky dohromady. Navíc jelikož je pro sklady v Uherském Brodě a Hradčovicích vedena rozdílná analytika účtů, je nutné vždy každý sklad zaúčtovat zvlášť. Velmi často v účtování těchto pohybů nastává pochybení, a proto je doporučeno rozdělit sklad v Hradčovicích na dva sklady, a to sklad materiálu a sklad technických výlisků, aby se omezilo pochybení při naskladnění.

9.4.2 Vyřazení zásob

O vyřazení zásob z důvodu prodeje se účtuje na základě výdejky neboli dodacího listu. Prodej zásob probíhá nejčastěji na fakturu a u několika firem společnost využívá Factoring. Společnost prodává materiál, výrobky, zboží a také dopravu jako službu.

Tabulka 7 Účtování vyřazení zásob z důvodu prodeje (vlastní zpracování)

Popis účetního případu	MD	D
Výdej materiálu ze skladu	542 – Prodej materiálu	112 – Materiál na skladě
VF za materiál	311 – Odběratelé	642 – Tržby z prodeje mat.
Výdej zboží ze skladu	504 – Prodej zboží	132 – Zboží na skladě
VF za zboží	311 – Odběratelé	604 – Tržby za zboží
Výdej výrobků	583 – Změna stavu výrobků	123 – Výrobky na skladě
VF za výrobky	311 – Odběratelé	601 – Tržby za vl. výrobky

Dále může dojít k vyřazení zásob, konkrétně materiálu z důvodu spotřeby. Tento případ se zaúčtuje ve prospěch účtu 501 – Spotřeba materiálu a zároveň se sníží účet 112 – Materiál na skladě.

9.4.3 Reklamace

Reklamace výrobků od odběratelů se řeší buď dobropisem, nebo odběratelé výrobky zašlou zpět na opravu. Jako první ale musí úsek kvality potvrdit, zda se jedná o oprávněnou reklamaci. Společnost poté po přijetí špatných výrobků tyto kusy přetřídí a které se dají opravit, tak opraví a zašlou zpět. V případě že výrobek opravit nejde, musí ho společnost buď zlikvidovat nebo podržet a použít ho jako materiál pro další výrobu.

Na výrobky se vztahuje záruční doba půl roku, pokud jde o povrchové vady. Dále se na výrobky vztahuje odpovědnost za vadný kus, kdy je možné vyreklamovat výrobek po dobu 10 let. Odpovědnost za vadný kus se vztahuje například na nehodu z důvodu vadného výrobku.

Ke každé výdejce výrobků je navíc přiřazena průvodka výrobků a podle této průvodky můžeme v případě reklamace zjistit, kteří zaměstnanci na výrobku pracovali a zda je reklamáce oprávněná. Průvodky se archivují spolu s fakturami. Pokud by šlo o zásadní pochybení zaměstnance, může se tato reklamáce projevit na jeho výplatě, nebo při pojistné události dát část k úhradě.

Když si odběratel sám výrobky přetřídí, pak zašle fakturu na vícenáklady, které se účtují jako služba. Tyto náklady jsou odděleny analytickým účtem.

Tabulka 8 Účtování reklamace (vlastní zpracování)

Popis účetního případu	MD	D
Vystavený dobropis	- 311 – Odběratelé	- 601 – Tržby za vlastní výr.
Likvidace špatných výrobků	501 – Spotřeba materiálu	123 - Výrobky
Přijatá faktura za vícenáklady	518 – Ostatní služby	321 - Dodavatelé

Vystavený dobropis se účtuje stejně jako vydaná faktura, pouze částky jsou minusové. Pro likvidaci špatných kusů je zaveden analytický účet 501018 – Spotřeba materiálu – likvidace zmetků.

Pokud se zjistí, že dodaný materiál nesplňuje požadavky, tak se převede na blokační sklad. Na blokačním skladě zůstane do té doby, než úsek kvality zjistí, zda je nutno materiál reklamovat, nebo jestli se může použít.

9.4.4 Inventarizační rozdíly

V rámci měsíční uzávěrky skladů dochází k inventarizačním rozdílům. Ve zkoumané společnosti dochází většinou k inventarizačnímu rozdílu do 1000 Kč. Pokud se nezjistí pravý původ tohoto rozdílu zaúčtuje se tento rozdíl na účet 548 – Ostatní provozní náklady nebo na účet 648 – Ostatní provozní výnosy. K těmto rozdílům nejčastěji dochází z důvodu neustálých převodů a vzniká tak cenová odchylka.

V postupech účtování nebyly nalezeny žádné chyby. Postupy byly kontrolovány na základě literární rešerše, která byla provedena v první části práce.

9.5 Oceňování zásob

Oceňování zásob by mělo být stanovené ve vnitropodnikové směrnici společnosti.

9.5.1 Oceňování přírůstku nakoupených zásob

Při pořízení nákupem se zásoby oceňují pořizovací cenou. Do této ceny vstupuje pořizovací cena zásoby a související náklady s pořízením jako je doprava. Jelikož je společnost plátcem DPH, tak do pořizovací ceny nevstupuje DPH.

9.5.2 Oceňování zásob vyrobených vlastní činností

Zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady na základě kalkulací.

Vlastní výrobky se vyrábějí podle smluvených projektů, které mohou probíhat až 5 let. Aby společnost získala nový projekt, tak se účastní tzv. holandské dražby, kde je stanovena nejvyšší částka za hotový výrobek. Poté se firmy postupně předhánějí, která ho vyrobí za méně. Do této dražby musí jít společnost se správně vypočtenou kalkulací, jelikož cena výrobku je po celou dobu projektu fixní. Do kalkulace se tak musí zahrnout i postupné zdražování materiálu, energií a práce.

Jak již bylo v práci řečeno, firma dodává převážně do automobilového průmyslu. Ve smlouvě o dílo je tedy stanoveno kolik kusů aut se v daných letech, v kterých probíhá projekt, vyrobí. Díky tomu firma ví, kolik kusů daného výrobku musí ročně vyrobit.

Jako první se musí nechat vyrobit vstříkovací forma externí společností. Na této formě si poté společnost přidá obchodní marži. Cena formy se odvíjí od její násobnosti. Například jednonásobná forma stojí 30 000 EUR, ale dvojnásobná stojí 70 000 EUR. Pokud se tedy vyrobí vícenásobná forma, tak sice prvotní náklady budou vyšší, ale cena dílu bude nižší.

Dále je důležité stanovit, jak dlouho bude trvat vyrobit jeden díl. Může se stát například, že se stanoví, že díl bude trvat vyrobit 47 sekund, ale nakonec bude trvat vyrobit 50 sekund a podnik bude kvůli tomu ztrátový. Reálnou dobu výroby jednoho dílu je možné sledovat na technologických obrazovkách, které jsou propojeny s Heliosem iNuvio. Na obrazovkách i v programu se ukáží buď zelená nebo červená procenta. Pokud bude barva zelená, zaměstnanci stíhají vyrobit díl za méně času. Pokud bude barva červená, díl se za stanovenou dobu nestíhá vyrobit. Vysoká hodnota záporných (červených) procent může nastat z důvodu poškození formy a stroj má tak menší počet kavit. Hodnoty na obrazovkách si hlídají mistrové a seřizovači, kteří se pak snaží odhalit kde vznikla chyba.

Dalším faktorem je obsluhovost. Některé díly stačí kontrolovat například až po půl hodině, nebo stačí kontrolovat každý čtvrtý kus, naopak některé výrobky vyžadují neustálou obsluhu. Tento faktor se projeví v přímých mzdách.

Dále se musí brát ohled na skladovací náklady. Záleží na tom, jak velká výrobní dávka bude vyrobena a poté jak dlouho bude ležet na skladě.

Musí se zohlednit i přehazování formy, které je časově náročné. Pokud by si tedy odběratel nechal vyrobit pouze jeden kus za týden, tak cena za kus by ho vyšla podstatně víc, než kdyby si nechal vyrobit několik kusů. Skladovací náklady a náklady na přehazování formy spolu přímo souvisí.

Posledním faktorem jsou režijní náklady. Jsou zde započteny například mzdy administrativních pracovníků, náklady na kancelářské potřeby a další. Koeficient pro přiřazení režijních nákladů se vypočte na základě dat z minulého roku s připočteným očekávaným nárůstem cen. Tento koeficient se pak liší v závislosti na stroji, na kterém bude výroba probíhat. Například 50 tunový stroj bude mít přiřazen menší koeficient režijních nákladů, než 100 tunový stroj.

Do ceny vstupuje přímo cena za:

- Přímý materiál – cena materiálu se stanoví na základě poptávky, kterou provede logistika. V dalších letech se musí navíc počítat s nárůstem ceny materiálu.
- Dopravu – může se využít doprava vlastním nákladním autem, nebo externí dopravní společností. V případě, že si odběratel dopravu zajistí sám, tak se do ceny nezahrnuje.
- Obaly – záleží, zda odběratel požaduje dodat výrobky v jednorázových obalech jako je karton nebo ve vratných obalech jako jsou bedničky.
- Přímé mzdy – spadají sem přímé mzdy obsluhy stroje.
- Režijní náklady
- Spotřeba energií
- Odpisy strojů

Výsledná kalkulace zahrnuje všechny výše stanovené faktory a ceny. Kalkulace je velmi dobře provedená, jelikož zahrnuje nejen faktory, které aktuálně souvisí s výrobou, ale bere v potaz i dlouhodobost projektů a zohledňuje tedy nárůst cen.

Společnost využívá správnou metodu ocenění zásob vyrobených vlastní činností, jelikož sestavuje předběžné kalkulace a skutečné náklady v daný moment není možné zjistit.

9.5.3 Oceňování úbytku zásob

Vyřazení zásob probíhá metodou FIFO nejen z účetního, ale i skladovacího pohledu. Jak již bylo v práci v kapitole 5.2 Oceňování úbytku zásob zmíněno metoda FIFO je založena na principu, co přijde první do skladu, jde i první ven ze skladu, takže jsou nejstarší zásoby vyskladněny v ceně, v které byly opravdu nakoupeny. Hotové výrobky se vyskladňují podle čárových kódů, pomocí kterých jsou vždy vyskladněny první vytvořené výrobky.

Při využití metody FIFO místo aritmetického průměru může docházet ke zbytečnému snížení daňově uznatelných nákladů. Stává se to v případě, že nastává růst inflace. Pokud tedy použijeme metodu FIFO, vyskladníme zásoby v menší částce než při využití aritmetického průměru. Proto je nutné zhodnotit která metoda je pro společnost výhodnější.

Pro zjištění, zda společnost využívá správnou metodu oceňování vyskladnění je použit aritmetický průměr proměnlivý z důvodu, že se jedná o nejpoužívanější metodu. Konkrétně jsou zkoumány pohyby, které nastaly v březnu na materiálu M00981 Karton.

Výpočet pomocí metody FIFO:

Tabulka 9 Ocenění materiálu pomocí metody FIFO (vlastní zpracování)

Datum	Pohyb	Výpočet	Ocenění v Kč
13.3	Nákup 580 ks materiálu za 24,8 Kč/ks	24,8*580	14 384,00
13.3	Výdej 260 ks materiálu	24,8*260	6 448,00
18.3	Výdej 160 ks materiálu	24,8*160	3 968,00
19.3	Nákup 495 ks materiálu za 25,6 Kč/ks	25,6*495	12 672,00
21.3	Nákup 1500 ks materiálu 25,8 Kč/ks	25,8*1500	38 700,00
27.3	Výdej 600 ks materiálu	160*24,8+440*25,6	15 232,00

Pokud bychom chtěli ocenit vyskladnění zásob pomocí aritmetického proměnlivého průměru za stejných podmínek vypadalo by to následovně:

Tabulka 10 Ocenění materiálu pomocí aritmetického průměru (vlastní zpracování)

Datum	Pohyb	Výpočet	Ocenění v Kč
13.3	Nákup 580 ks materiálu za 24,8 Kč/ks	24,8*580	14 384,00
13.3	Výdej 260 ks materiálu	24,8*260	6 448,00
18.3	Výdej 160 ks materiálu	24,8*260	3 968,00
19.3	Nákup 495 ks materiálu za 25,6 Kč/ks	25,6*495	12 672,00
21.3	Nákup 1500 ks materiálu 25,8 Kč/ks	25,8*1500	38 700,00
27.3	Výdej 600 ks materiálu	x (25,68) *600	15 408,00

$$\text{Hodnota } x \text{ se vypočte: } x = \frac{14\,384 - 6\,448 - 3\,968 + 12\,672 + 38\,700}{580 - 260 - 160 + 495 + 1500} = 25,68 \text{ Kč/ks}$$

Výpočet hodnoty x je zaokrouhlen na dvě desetinná místa. Jak bude účetní jednotka zaokrouhlovat při výpočtu si sama stanoví ve vnitropodnikové směrnici.

Jak je z tabulek (Tabulka 9 a Tabulka 10) zřejmé, tak výše nákladů u prvních dvou vyskladnění je stejná u obou metod, jelikož cena za kus je jednotná. Až v případě třetího vyskladnění dochází k vyšším nákladům z důvodu zvýšení ceny za materiál. Jak bylo zmíněno v kapitole 9.5.2 Oceňování zásob vyrobených vlastní činností tak firma převážně pracuje na projektech dlouhodobého charakteru a z předchozích zkušeností ví, že se cena materiálu postupně zvyšuje. Proto by firma měla přejít z metody FIFO na metodu aritmetického proměnlivého průměru.

9.5.4 Oceňování zásob k rozvahovému dni

Společnost v současné době zásoby nepřeceňuje k rozvahovému dni. Z tohoto důvodu ani netvoří opravné položky k zásobám. Společnost by měla začít oceňovat zásoby k rozvahovému dni, aby došlo k zachování věrného a poctivého zobrazení.

9.6 Inventarizace zásob

Společnost provádí inventarizaci k okamžiku řádné účetní závěrky, nebo v případě sestavení mimořádné účetní závěrky. Postup inventarizace zásob ve společnosti je popsán ve vnitropodnikové směrnici. Inventarizace probíhá podle ustanovení §29-30 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., účtové osnovy a postupů účtování pro podnikatele.

Za řízení inventarizace a dodržení předpisů odpovídá podniková inventarizační komise, která se skládá z předsedy a členů. Mezi členy patří vedoucí konkrétních úseků a vedoucí ekonomického úseku.

Po provedení inventarizace zpracuje účetní jednotka plán, ve kterém jsou stanoveny termíny provedení inventarizace, projednání výsledků a návrhy na likvidaci zjištěných inventurních rozdílů. Všechny inventurní soupisy musí být podepsány odpovědnými osobami za provedení inventury. Inventarizační rozdíly se vyúčtují do účetního období, za které je inventarizace provedena.

Fyzickou inventuru zásob provádí jednou měsíčně skladník a dokladovou inventuru provádí vedoucí ekonomického úseku taky jednou za měsíc. Někdy nastávají cenové odchylky z důvodu převodů polotovarů, většinou se každý měsíc ale pohybují do 1000 Kč a u těchto cenových odchylek se neřeší jejich vznik, jelikož je to velmi časově náročné.

Normy přirozeného úbytku nejsou stanoveny, jelikož na plastových dílech se přirozeně netvoří žádné ztráty. Vznikají pouze manka a škody, nebo přebytek.

Jak již bylo zmíněno v této práci v kapitole 4.5 Inventarizační rozdíly, pokud se během inventarizace naleznou nepoužitelné zásoby, tak je potřeba na tyto zásoby vytvořit opravnou položku. Výše opravné položky by měla být stanovena vnitřním předpisem. Společnost v současné době o žádných opravných položkách neúčtuje a nemá jejich výši stanovenou vnitřním předpisem. Proto by společnost měla stanovit výši opravných položek ve vnitropodnikové směrnici. Opravné položky jsou totiž důležité z důvodu zachování věrného a poctivého obrazu účetnictví.

10 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýzu společnosti je provedena za roky 2021, 2022 a 2023 z důvodu, že se v roce 2020 změnili majitelé společnosti a došlo tak k přejmenování firmy a změně fungování.

10.1 Vertikální a horizontální analýza

Aktiva společnosti se v průběhu let postupně zvyšují. Největší nárůst zásob proběhl v roce 2023, je to způsobeno hlavně zvýšením výrobního objemu.

Tabulka 11 Majetková struktura společnosti (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2021	2022	2023
AKTIVA	38 057	54 125	72 138
Dlouhodobý majetek	21 125	30 792	29 370
DNM	328	1 255	786
DHM	20 797	29 537	28 584
Oběžná aktiva	16 370	23 016	42 478
Zásoby	5 146	6 781	11 886
Materiál	3 897	4 032	5 487
Nedokončená výroba	531	369	1 517
Výrobky a zboží	718	2 380	4 882
Pohledávky	10 947	15 721	29 705
Peněžní prostředky	277	514	887
ČRA	562	317	290

Společnost nemá žádný dlouhodobý ani krátkodobý finanční majetek, proto tyto položky nejsou součástí tabulky (Tabulka 11) majetkové struktury společnosti.

Tabulka 12 Vertikální a horizontální analýza majetkové struktury (vlastní zpracování)

	Vertikální analýza			Horizontální analýza	
	2021	2022	2023	22/21	23/22
AKTIVA	100,0 %	100,0 %	100,0 %	42 %	33 %
Dlouhodobý majetek	55,5 %	56,9 %	40,7 %	46 %	-5 %
DNM	0,9 %	2,3 %	1,1 %	283 %	-37 %
DHM	54,6 %	54,6 %	39,6 %	42 %	-3 %
Oběžná aktiva	43,0 %	42,5 %	58,9 %	41 %	85 %
Zásoby	13,5 %	12,5 %	16,5 %	32 %	75 %
Materiál	10,2 %	7,4 %	7,6 %	3 %	36 %
Nedokončená výroba	1,4 %	0,7 %	2,1 %	-31 %	311 %
Výrobky a zboží	1,9 %	4,4 %	6,8 %	231 %	105 %
Pohledávky	28,8 %	29,0 %	41,2 %	44 %	89 %
Peněžní prostředky	0,7 %	0,9 %	1,2 %	86 %	73 %
ČRA	1,5 %	0,6 %	0,4 %	-44 %	-9 %

Z vertikální analýzy v tabulce (Tabulka 12) můžeme vidět, že v roce 2021 a 2022 převažoval dlouhodobý majetek nad oběžnými aktivy, ale to se změnilo v roce 2023. Nárůst oběžného majetku je způsobeno hlavně zvýšením pohledávek, které v roce 2023 tvoří 41,2 % oběžných aktiv. Zvýšení pohledávek je způsobeno zvýšením objemu výroby. Poměr dlouhodobého majetku a oběžných aktiv je ve všech letech celkem vyrovnaný. Největší část dlouhodobého hmotného majetku tvoří budova v Uherském Brodě a pak dále výrobní stroje, jejichž opravy v roce 2023 činily přes 20 milionů. V roce 2023 byl nakoupen dlouhodobý hmotný majetek za skoro 3 miliony a odpisy za tento rok činily skoro 4 miliony, proto nedošlo k nárůstu ale poklesu tohoto majetku.

Z horizontální analýzy v tabulce (Tabulka 12) vyplývá, že mezi lety 2021 a 2022 došlo k vysokému nárůstu dlouhodobého nehmotného majetku a výrobku a zboží, naopak největší pokles byl na nedokončené výrobě a časovém rozlišení aktiv. Mezi lety 2022 a 2023 byl největší nárůst na nedokončené výrobě a výrobcích a zboží. Zvýšení výrobků a zboží v obou letech je způsobeno stejnou příčinou jako zvýšení pohledávek, a to zvýšením objemu výroby. Největší pokles byl na dlouhodobém nehmotném majetku, jelikož nedošlo k žádnému nákupu tohoto majetku, ale pouze k jeho odepisování.

10.2 Poměrové ukazatele

Jak bylo v práci v kapitole 7.2 Poměrové ukazatele zmíněno, doporučená hodnota pro běžnou likviditu je 1,5-2,5, pro pohotovou likviditu je to 1-1,5 a pro hotovostní je 0,2-0,5.

Tabulka 13 Ukazatele likvidity společnosti (vlastní zpracování)

Likvidita	2021	2022	2023
Běžná likvidita	1,41	1,01	1,49
Pohotová likvidita	0,97	0,71	1,08
Hotovostní likvidita	0,02	0,02	0,03

V tabulce (Tabulka 13) můžeme vidět, že se běžná likvidita v roce 2021 a 2023 blíží stanovené hranici, pouze v roce 2022 klesla k tzv. rizikové hranici. V tomto případě dochází k rovnosti oběžného majetku a krátkodobých závazků, což by pro podnik bylo velmi rizikové, pokud by navíc obrat oběžných aktiv byl nižší než obrat krátkodobých závazků. V případě pohotové likvidity je společnost kromě roku 2023 lehce pod normou, což znamená že musí být připravena v případě potřeby prodat své zásoby. Hotovostní likvidita se ve společnosti pohybuje pod doporučenými hodnotami, což znamená že dluhy ve společnosti jsou vyšší než jeho peněžní prostředky.

Tabulka 14 Ukazatele likvidity odvětví (vlastní zpracování na základě údajů MPO)

Likvidita	2021	2022
Běžná likvidita	1,68	1,82
Pohotová likvidita	1,09	1,20
Hotovostní likvidita	0,41	0,40

Pro porovnání je vyhodnocena likvidita odvětví. Společnost spadá do zpracovatelského průmyslu a konkrétně do výroby plastových výrobků. Jak je z tabulek (Tabulka 13 a Tabulka 14) viditelné, tak společnost dosahuje oproti odvětví ve všech porovnávaných letech a stupních likvidity menších hodnot. Společnost by měla zvýšit hlavně hotovostní likviditu.

Tabulka 15 Ukazatele aktivity společnosti (vlastní zpracování)

Aktivita	2021	2022	2023
Doba obratu zásob (dny)	29,74	29,75	31,94
Rychlost obratu zásob	12,10	12,10	11,27

Tabulka 16 Ukazatele aktivity odvětví (vlastní zpracování na základě údajů MPO)

Aktivita	2021	2022
Doba obratu zásob (dny)	53,70	54,23
Rychlost obratu zásob	6,70	6,64

Jak je z tabulek (Tabulka 15 a Tabulka 16) vidět, společnost má mnohem kratší dobu obratu než odvětví a zároveň má obrátkovost skoro dvojnásobně vyšší. Je lepší mít kratší dobu obratu a vyšší rychlost obratu. V tomto případě je tedy na tom společnost líp.

Tabulka 17 Rentabilita tržeb společnosti (vlastní zpracování)

Rentabilita	2021	2022	2023
Rentabilita tržeb	0,03 %	1,39 %	0,03 %

Tabulka 18 Rentabilita tržeb odvětví (vlastní zpracování na základě údajů MPO)

Rentabilita	2021	2022
Rentabilita tržeb	5,26 %	5,07 %

Z tabulek (Tabulka 17 a Tabulka 18) je zřejmé, že rentabilita tržeb je ve společnosti velmi nízká na rozdíl od odvětví. Pro výpočet byl využit čistý zisk po zdanění.

11 VNITROPODNIKOVÁ SMĚRNICE SPOLEČNOSTI

Jak již bylo zmíněno v mé práci, směrnice by měla být pravidelně aktualizovaná podle platných zákonů. Firma aktualizovala například v letošním roce směrnici o inventarizaci majetku, kde byla pospána i problematika inventarizace zásob.

Žádnou směrnici o účtování a oceňování zásob ale nevedou, a proto je nutné ji vytvořit jak pro vnitřní potřeby podniku, tak pro potřeby auditu, kterým zrovna společnost prochází.

Jako první se musí stanovit název směrnice, v tomto případě půjde o směrnici Evidence zásob. Dále se vytvoří záhlaví, které obsahuje informace o účetní jednotce, jako je název a sídlo, dále účinnost směrnice, kdo směrnici schválil a vydal.

Záhlaví směrnice pro společnost by vypadlo následovně:

- Název účetní jednotky: PD Plast, spol. s r.o.

Sídlo účetní jednotky: Vazová 2375, 688 01 Uherský Brod

Účinnost: 1.1.2024

Schválil: Jednatel

Vydal: Hlavní účetní

Dále následuje vlastní text, který začíná úvodním ustanovením. Úvodní ustanovení obsahuje odkazy na právní předpisy na základě, kterých je vnitropodniková směrnice sestavena.

Úvodní ustanovení vnitropodnikové směrnice společnosti:

- Společnost PD Plast, spol. s r.o. vydává vnitropodnikovou směrnici Evidence zásob, která se řídí příslušnými ustanoveními zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. O účetnictví, ustanoveními vyhlášky č. 500/2002 Sb. a Českými účetními standardy pro podnikatele.

Následuje text směrnice, který popisuje evidenci, účtování a oceňování zásob. V případě této směrnice nebude popsán postup inventarizace zásob, pouze bude uveden odkaz na vnitropodnikovou směrnici Inventarizace majetku. Také je zde popsán postup likvidace zásob, jelikož k této likvidaci často dochází.

Text pro evidenci zásob:

- Účetní jednotka vede jako zásoby skladovaný materiál – účet 112, obalový materiál – účet 112, polotovary – účet 121, hotové výrobky – účet 123, blokové výlisky – účet 123, pracovní oblečení – účet 112.
- Materiál pořizovaný za účelem spotřeby se nevede jako zásoba. Jedná se například o kancelářský materiál.
- Sklad pracovní oblečení je veden pouze v sídle společnosti v Uherském Brodě, ostatní sklady jsou v analytickém členění rozděleny na Uherský Brod a Hradčovice.

Text pro účtování zásob:

- Účetní jednotka účtuje o zásobách způsobem A.
- Nakupovaný materiál se účtuje v pořizovacích cenách na vrub účtu 111 - pořízení materiálu souvztažně na příslušných účtech tř. 3 – zúčtovacích vztahů, popřípadě na účtech finančních. Příjem materiálu na sklad se účtuje na základě příjmků na účty 112/111. Spotřeba materiálu se účtuje 501/112 - spotřeba materiálu, u prodaného materiálu 542/112 – prodaný materiál.
- Pořízení pracovního oblečení se účtuje na vrub účtu 111 – pořízení materiálu souvztažně na příslušných účtech tř. 3 – zúčtovacích vztahů, konkrétně 321 – dodavatelé. Příjem pracovního oblečení na sklad se účtuje na základě příjmků na účty 112/111.
- Příjem polotovarů se účtuje na účty 121/582 a výdej se účtuje 582/121.
- Příjem hotových výlisků se účtuje na účty 123/583 a výdej se účtuje 583/123.
- Převod na blokační sklad se účtuje 395/112,121,123.
- Výdej z blokačního skladu se účtuje 112,121,123,501/395.

Text pro oceňování zásob:

- Zásoby pořízené nákupem se oceňují pořizovací cenou. Pořizovací cena se skládá z nákupní ceny a nákladů souvisejících s pořízením. Tyto účty jsou rozděleny pomocí analytických účtů. Za náklady související s pořízením se považuje doprava, clo a pojistné. Do těchto nákladů se nezahrnují kurzové rozdíly, úroky, smluvní pokuty a sankce.

- Zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady na základě kalkulací.
- Zásoby, které byly nabyty bezúplatně a nalezené zásoby se oceňují reprodukční pořizovací cenou.
- Úbytek zásob se oceňuje pomocí metody FIFO.

Text pro inventarizaci zásob:

- Inventarizace zásob probíhá jednou ročně v souladu s vnitropodnikovou směrnicí Inventarizace majetku.

Text pro likvidaci zásob:

- K likvidaci zásob dochází z důvodu jejich nepoužitelnosti, neprodejnosti nebo v případě že nejdou opravit.
- V průběhu likvidace se zásoby fyzicky znehodnotí a poté se vyřadí z účetnictví.
- Náklady vzniklé z likvidace zásob jsou daňově uznatelnými, pokud je likvidace prokazatelně provedena. Musí být vyhotoven protokol o likvidaci.

Poslední náležitostí je tvorba zápatí. Do zápatí se zapíše počet stran, datum a místo vydání a podpis schvalující osoby.

Společnost by měla dále přidat text o tvorbě opravných položek. Jelikož společnost aktuálně netvoří žádné opravné položky, tak tento text není předmětem výše popsané směrnice.

12 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ

Společnost by měla rozdělit sklad v Hradčovicích na dva samostatné sklady, a to sklad materiálu a sklad technických výlisků z důvodu odlišnosti účtování. Program totiž celou příjemku zaúčtuje podle jedné položky a tam pak nastává chyba, kterou musí účetní najít. Toto je pochybení lidského faktoru, které se bohužel nedá nijak ošetřit. K odhalení problému dříve, než na konci měsíce by bylo potřeba najmout skladovou účetní. Při aktuálním množství výroby a práce je navíc jedna stálá účetní málo. Účetní dělá i mzdy pro všechny zaměstnance a průběžné účtování o skladě nestíhá. K rozdělení skladů by byl potřeba IT specialista, aby nastavil pohyby v účetním programu.

Proces řízení zásob ve společnosti není ještě plně automatizován. Systém zatím nedokáže vyhodnotit kolik je potřeba objednat materiálu za aktuálního stavu. Vedoucí logistiky tak musí při každém přijetí objednávky sestavovat excelovské tabulky, což je velmi zdoluhavý a neefektivní proces. Firma by měla Helios iNuvio nastavit tak, aby sám vypočítal potřebu materiálu. Díky tomuto kroku se ušetří spousta času. S procesem řízení zásob souvisí také hlídání minimálního stavu zásob na skladě. Minimální stav zásob na skladě si hlídá vedoucí logistiky pocitově, což není dobré. Pokud by vedoucí logistiky například onemocněla, tak tento minimální stav nebude možné uhlídat. Společnost by si tak měla aspoň stanovit minimální hodnotu pojistné zásoby, aby případný záskok za vedoucí logistiky věděl, kolik zásob na skladě držet. Nejlépe by však společnost měla Helios iNuvio nastavit tak, aby si tuto minimální hodnotu hlídal sám a při poklesu pod stanovenou hranici upozornil logistiku. Heliosu iNuvio by musela nastavit externí firma, jelikož k tomuto nastavení je potřeba IT specialista. Kolik by firmu stálo nastavení ale nelze přesně vyčíslit, jelikož cenová nabídka se odvíjí od úkonů, které IT specialista provede.

Společnost by měla také zvážit změnu oceňování úbytků zásob z metody FIFO na aritmetický proměnlivý průměr. Tímto krokem by si společnost mohla zvýšit daňově uznatelné náklady. Jelikož firma převážně pracuje na dlouhodobých projektech sama tak v kalkulacích pro ocenění zásob vyrobených vlastní činností počítá s růstem cen. Bylo by tedy správné s tímto zvyšováním počítat i v případě oceňování úbytku zásob.

Společnost by také měla provést ocenění zásob k rozvahovému dni, kdy v případě že nastane pokles tržní ceny zásoby je nutné vytvořit opravnou položku. V současné době firma netvoří žádné opravné položky k zásobám, a proto také nemají tvorbu opravných položek stanovenou vnitropodnikovou směrnicí. Je nutné vyšší opravné položky stanovit i z důvodu

inventarizace, kdy může dojít k nalezení nepoužitelných zásob. Opravné položky je důležité tvořit z důvodu zachování věrného a poctivého obrazu účetnictví, a proto by je společnost v těchto případech měla tvořit.

Dále je potřeba nastavit výpočet průměrného stavu zásob v programu, aby byl program schopen vypočítat obrátkovost. Zjištění obrátkovosti pro podnik je důležité z důvodu tvorby opravných položek kvůli poctivému a věrnému zobrazení. V případě nevytvoření opravných položek může docházet ke zkreslování. Navíc by tímto krokem mohla společnost odhalit, které zásoby dlouho leží na skladě a například si s odběrateli stanovit menší interval mezi odběry hotových výrobků. Díky tomuto kroku by mohlo dojít tedy i k snížení skladovacích nákladů. Firma by dále měla zvýšit hotovostní likviditu, z důvodu že má hodně nízké hodnoty v porovnání s odvětvím.

Společnost nemá vytvořenou vnitropodnikovou směrnici o účtování a oceňování zásob, proto ji bylo potřeba vytvořit i z důvodu auditu, kterým společnost v roce 2023 prochází. Mělo by dojít k vytvoření vnitropodnikové směrnice i pro potřebu logistiky a účetní směrnici na ni navázat. Navíc by ještě měli stanovit výši opravných položek a uvést je v této směrnici.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit postup účtování a evidenci zásob ve společnosti, která je výrobním podnikem. Na základě analýzy bylo potřeba odhalit chyby a následně doporučit návrhy na zlepšení, které by toto pochybení odstranily. Pro zhodnocení, zda postupy ve společnosti jsou správné bylo jako první potřeba vypracovat teoretickou část pomocí literární rešerše, tato část shrnuje potřebné informace k zhodnocení provedené analýzy v druhé praktické části.

První část práce byla tedy teoretická, kde byl vysvětlen pojem zásoby a jejich postavení v rozvaze. V první kapitole navíc byla uvedena legislativní úprava zásob jak českými, tak i mezinárodními standardy pro srovnání. Následně byl popsán průběh řízení zásob, kde byly uvedeny nejpoužívanější metody řízení. Čtvrtá kapitola Účtování zásob byla pro tuto práci stěžejní a byly zde popsány správné postupy při účtování způsobem A i B. Byl popsán postup zaúčtování pořízení zásob nákupem, vyrobení zásob vlastní činností, dále jejich vyřazení prodejem a spotřebou a účtování případné reklamace a inventarizačních rozdílů. V další kapitole bylo popsáno oceňování zásob při přírůstku, úbytku a k rozvahovému dni. Předposlední kapitola se zabývala inventarizací včetně norem přirozeného úbytku. Poslední kapitola finanční analýza byla zaměřena primárně na ukazatele související se zásobami.

Praktická část bakalářské práce navazovala na zpracovanou teoretickou část. Jako první byla charakterizována vybraná společnost, na které je prováděna analýza. V desáté kapitole byla uvedena struktura a postavení zásob v rozvaze v této společnosti. Následně bylo popsáno skladování zásob včetně popisu skladů a pohybů, které nastávají. V další kapitole byl popsán a zhodnocen postup řízení zásob. Hlavní kapitola Účtování zásob byla zaměřena na postup účtování případů, které byly popsány v teoretické části a následně bylo provedeno zhodnocení, zda jsou postupy správné. Následně bylo uvedeno ocenění zásob, kdy v případě ocenění úbytku zásob byly porovnány dvě metody na základě výpočtu ze stejných údajů. Dále byl popsán průběh inventarizace ve společnosti. Poté byla provedena finanční analýza na základě dat z posledních tří let, kdy tyto výsledky byly porovnány s výsledky odvětví. V předposlední kapitole byla navržena vnitropodniková směrnice přímo pro společnost. V poslední kapitole byly shrnuty návrhy na zlepšení pro společnost, kde bylo doporučeno rozdělení hlavního skladu v Hradčovicích na dva samostatné sklady, zautomatizování řízení zásob, změnu metody oceňování zásob při úbytku, zavedení oceňování zásob k rozvahovému dni, stanovení opravných položek, sledování obrátkovosti zásob a vytvoření vnitropodnikové směrnice.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BOZARTH, Cecil C. a HANDFIELD, Robert B., 2016. *Introduction to operations and supply chain management*. Boston: Pearson. ISBN 9781292093420.

Český výrobce technických výlisků. Online. PD PLAST – Český výrobce technických výlisků. Dostupné z: <https://pdplast.com/>. [cit. 2024-04-16].

ČIŽINSKÁ, Romana, 2018. *Základy finančního řízení podniku*. Online. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0194-8. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/zaklady-financniho-rizeni-podniku-4630/>. [cit. 2024-04-04].

DUŠEK, Jiří, 2023. *Podvojný účetnictví nejen pro samouky*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-5151-9.

DVOŘÁKOVÁ, Dana, 2022. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 6. aktualiz. a dopl. vyd. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-1085-7.

FUČÍKOVÁ, Jana, 2011. *Účtování reklamací a slevy z ceny*. Online. Uctovani.net. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Uctovani-reklamaci-a-slevy-z-ceny&idc=57>. [cit. 2024-04-05].

JÍLEK, Josef, 2018. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2774-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOVANICOVÁ, Dana, 2012. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Praha: Trizonia. ISBN 978-80-7273-169-5.

KRUPOVÁ, Lenka, 2019. *IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví: interpretace a aplikace v podnikové praxi*. 3. vyd. Praha: VOX. ISBN 978-80-87480-70-0.

LOUŠA, František, 2012. *Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4115-4.

NOVOTNÝ, Pavel, 2024. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2024*. Osmnácté vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-5241-4.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3124-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2016. *Základy finančního účetnictví*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-612-5.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2017. *Finanční účetnictví: postupy účtování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-644-6

STEJSKALOVÁ, Irena, 2018. *Finanční účetnictví pro manažery s netradičně pojatými případovými studiemi*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-036-6.

ŠTEKER, Karel a OTRUSINOVÁ, Milana, 2021. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3184-6.

VÁCHAL, Jan a VOCHOZKA, Marek, 2013. *Podnikové řízení*. Online. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4642-5. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/podnikove-rizeni-1029/>. [cit. 2024-04-04].

Výpis z obchodního rejstříku. Online. Veřejný rejstřík a Sběrka listin – Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=596288&typ=PLATNY>. [cit. 2024-04-16].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB	Česká národní banka
ČRA	Časové rozlišení aktiv
ČÚS	České účetní standardy
D	Dal
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
FIFO	First In First Out – První dovnitř první ven
IAS	International Accounting Standards – Mezinárodní účetní standardy
IFRS	International Financial Reporting Standards – Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
LCM	Lower of Cost or Market – Nižší z pořizovací nebo tržní ceny
LIFO	Last In First Out – Poslední dovnitř první ven
MD	Má dáti
ROS	Return On Sales – Rentabilita tržeb
VF	Vydaná faktura

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Zobrazení zásob v rozvaze (Šteker a Otrusinová, 2021).....	15
Obrázek 2 Organizační struktura společnosti (vlastní zpracování)	33
Obrázek 3 Procentuální vyjádření struktury zásob k 31.12.2023 (vlastní zpracování)	35
Obrázek 4 Procentuální vyjádření struktury zásob k 31.12.2022 (vlastní zpracování)	35
Obrázek 5 Postavení zásob v rozvaze ve společnosti 2023 (Interní zdroj)	36
Obrázek 6 Zobrazení tržeb ve výkazu zisku a ztráty společnosti 2023 (Interní zdroj)	36
Obrázek 7 Příklad kmenových karet (Interní zdroj)	38
Obrázek 8 Zadání položek (Interní zdroj).....	43

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Označení pohybů na skladě (vlastní zpracování)	39
Tabulka 2 Kritéria hodnocení dodavatelů přímého materiálu (vlastní zpracování)	41
Tabulka 3 Účtování pořízení materiálu (vlastní zpracování).....	42
Tabulka 4 Analytické členění účtu 112 – Materiál na skladě (vlastní zpracování).....	44
Tabulka 5 Účtování zásob vytvořených vlastní činností (vlastní zpracování)	44
Tabulka 6 Účtování převodu na blokační sklad (vlastní zpracování).....	45
Tabulka 7 Účtování vyřazení zásob z důvodu prodeje (vlastní zpracování)	45
Tabulka 8 Účtování reklamace (vlastní zpracování)	46
Tabulka 9 Ocenění materiálu pomocí metody FIFO (vlastní zpracování)	50
Tabulka 10 Ocenění materiálu pomocí aritmetického průměru (vlastní zpracování)	50
Tabulka 11 Majetková struktura společnosti (vlastní zpracování)	53
Tabulka 12 Vertikální a horizontální analýza majetkové struktury (vlastní zpracování)....	53
Tabulka 13 Ukazatele likvidity společnosti (vlastní zpracování).....	54
Tabulka 14 Ukazatele likvidity odvětví (vlastní zpracování na základě údajů MPO)	55
Tabulka 15 Ukazatele aktivity společnosti (vlastní zpracování)	55
Tabulka 16 Ukazatele aktivity odvětví (vlastní zpracování na základě údajů MPO).....	55
Tabulka 17 Rentabilita tržeb společnosti (vlastní zpracování).....	55
Tabulka 18 Rentabilita tržeb odvětví (vlastní zpracování na základě údajů MPO)	55

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Rozvaha v plném rozsahu ke dni 31.12.2023

Příloha P II: Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31.12.2023

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU KE DNI 31.12.2023

ROZVAHA

v plném rozsahu
ke dni: 31.12.2023
(v celých tisících Kč)
IČ: 25573250

Název a sídlo účetní jednotky
PD PLAST, spol. r.o.
Vazová 2375
Uherský Brod
68801

Sestaveno dne: 8.4.2024

Právní forma účetní jednotky: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání účetní jednotky: Výroba plastických výrobků

Spisová značka: KS Brno, C 34850

V likvidaci: Ne

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	01	93 265	21 127	72 138	54 125
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	02	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva (B.I. + B.II. + B.III.)	03	50 497	21 127	29 370	30 792
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (součet B.I.1. až B.I.5.2.)	04	1 522	736	786	1 255
1.	Nehmotné výsledky vývoje	05	0	0	0	0
2.	Ocenitelná práva	06	1 478	696	782	1 251
2.1.	Software	07	1 478	696	782	1 251
2.2.	Ostatní ocenitelná práva	08	0	0	0	0
3.	Goodwill	09	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10	44	40	4	4
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	11	0	0	0	0
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0	0	0	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek (součet B.II.1. až B.II.5.2.)	14	48 975	20 391	28 584	29 537
1.	Pozemky a stavby	15	17 921	8 713	9 208	9 844
1.1.	Pozemky	16	419	0	419	419
1.2.	Stavby	17	17 502	8 713	8 789	9 425
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	30 749	11 678	19 071	13 091
3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20	0	0	0	0
4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	21	0	0	0	0
4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22	0	0	0	0
4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	24	305	0	305	6 602
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25	0	0	0	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	305	0	305	6 602

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek (součet B.III.1. až B.III.7.2.)	27	0	0	0	0
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	28	0	0	0	0
2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	29	0	0	0	0
3.	Podíly – podstatný vliv	30	0	0	0	0
4.	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	31	0	0	0	0
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32	0	0	0	0
6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33	0	0	0	0
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	34	0	0	0	0
7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	35	0	0	0	0
7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (C.I. + C.II. + C.III. + C.IV.)	37	42 478	0	42 478	23 016
C.I.	Zásoby (součet C. I.1. až C.I.5.)	38	11 886	0	11 886	6 781
1.	Materiál	39	5 487	0	5 487	4 032
2.	Nedokončená výroba a polotovary	40	1 517	0	1 517	369
3.	Výrobky a zboží	41	4 882	0	4 882	2 380
3.1.	Výrobky	42	4 876	0	4 876	2 343
3.2.	Zboží	43	6	0	6	37
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	44	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	45	0	0	0	0
C.II.	Pohledávky (C.II.1 + C.II.2 + C.II.3)	46	29 705	0	29 705	15 721
1.	Dlouhodobé pohledávky	47	13 886	0	13 886	1 942
1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	48	0	0	0	0
1.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	49	0	0	0	0
1.3.	Pohledávky – podstatný vliv	50	0	0	0	0
1.4.	Odložená daňová pohledávka	51	0	0	0	0
1.5.	Pohledávky - ostatní	52	13 886	0	13 886	1 942
5.1.	Pohledávky za společníky	53	0	0	0	0
5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	54	0	0	0	0
5.3.	Dohadné účty aktivní	55	0	0	0	0
5.4.	Jiné pohledávky	56	13 886	0	13 886	1 942

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
2.	Krátkodobé pohledávky	57	15 819	0	15 819	13 779
2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	58	14 747	0	14 747	10 671
2.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	59	0	0	0	0
2.3.	Pohledávky – podstatný vliv	60	0	0	0	0
2.4.	Pohledávky - ostatní	61	1 072	0	1 072	3 108
4.1.	Pohledávky za společníky	62	0	0	0	0
4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	63	0	0	0	0
4.3.	Stát - daňové pohledávky	64	0	0	0	73
4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	65	1 072	0	1 072	3 033
4.5.	Dohadné účty aktivní	66	0	0	0	0
4.6.	Jiné pohledávky	67	0	0	0	2
3.	Časové rozlišení aktiv	68	0	0	0	0
3.1.	Náklady příštích období	69	0	0	0	0
3.2.	Komplexní náklady příštích období	70	0	0	0	0
3.3.	Příjmy příštích období	71	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobý finanční majetek (C.III.1. + C.III.2.)	72	0	0	0	0
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	73	0	0	0	0
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	74	0	0	0	0
C.IV.	Peněžní prostředky (C.IV.1. + C.IV.2.)	75	887	0	887	514
1.	Peněžní prostředky v pokladně	76	6	0	6	6
2.	Peněžní prostředky na účtech	77	881	0	881	508
D.	Časové rozlišení aktiv (D.1. + D.2.+ D.3.)	78	290	0	290	317
1.	Náklady příštích období	79	290	0	290	317
2.	Komplexní náklady příštích období	80	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	81	0	0	0	0

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účetním období
			5	6
	PASIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	01	72 138	54 125
A.	Vlastní kapitál (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV. + A.V. + A.VI.)	02	12 540	12 504
A.I.	Základní kapitál (A.I.1. + A.I.2. + A.I.3.)	03	1 400	1 400
1.	Základní kapitál	04	1 400	1 400
2.	Vlastní podíly (-)	05	0	0
3.	Změny základního kapitálu	06	0	0
A.II.	Ážio a kapitálové fondy (součet A.II.1. + A.II.2.)	07	100	100
1.	Ážio	08	0	0
2.	Kapitálové fondy	09	100	100
2.1.	Ostatní kapitálové fondy	10	100	100
2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	11	0	0
2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	12	0	0
2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	13	0	0
2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	14	0	0
A.III.	Fondy ze zisku (A.III.1. + A.III.2.)	15	111	115
1.	Ostatní rezervní fondy	16	0	0
2.	Statutární a ostatní fondy	17	111	115
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-) (A.IV.1. + A.IV.2.)	18	10 890	9 748
1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	19	10 890	9 748
2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	20	0	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	21	39	1 141
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	22	0	0
B + C.	Cizí zdroje (součet B. + C.)	23	59 448	40 811
B.	Rezervy (součet B.1. až B.4.)	24	0	0
1.	Rezerva na důchody a podobné závazky	25	0	0
2.	Rezerva na daň z příjmů	26	0	0
3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	27	0	0
4.	Ostatní rezervy	28	0	0
C.	Závazky (součet C.I. + C.II. + C.III.)	29	59 448	40 811
C.I.	Dlouhodobé závazky (součet C. I.1. až C.I.9.)	30	30 999	17 977
1.	Vydané dluhopisy	31	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	32	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	33	0	0

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účetním období
			5	6
2.	Závazky k úvěrovým institucím	34	24 281	3 120
3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	35	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	36	5 766	7 193
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	37	0	0
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	38	0	0
7.	Závazky - podstatný vliv	39	0	0
8.	Odložený daňový závazek	40	0	0
9.	Závazky - ostatní	41	952	7 664
9.1.	Závazky ke společníkům	42	952	1 262
9.2.	Dohadné účty pasivní	43	0	0
9.3.	Jiné závazky	44	0	6 402
C.II.	Krátkodobé závazky (součet C. II.1. až C.II.8.)	45	28 449	22 834
1.	Vydané dluhopisy	46	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	47	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	48	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	49	5 217	4 000
3.	Krátkodobé přijaté zálohy	50	112	2 485
4.	Závazky z obchodních vztahů	51	14 595	14 468
5.	Krátkodobé směnky k úhradě	52	0	0
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	53	0	0
7.	Závazky - podstatný vliv	54	0	0
8.	Závazky ostatní	55	8 525	1 881
8.1.	Závazky ke společníkům	56	0	0
8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	57	0	0
8.3.	Závazky k zaměstnancům	58	1 826	1 220
8.4.	Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	59	974	661
8.5.	Stát – daňové závazky a dotace	60	5 725	0
8.6.	Dohadné účty pasivní	61	0	0
8.7.	Jiné závazky	62	0	0
C.III.	Časové rozlišení pasiv (C.III.1. + C.III.2)	63	0	0
1.	Výdaje příštích období	64	0	0
2.	Výnosy příštích období	65	0	0
D.	Časové rozlišení pasiv (D.1. + D.2.)	66	150	810
1.	Výdaje příštích období	67	150	810
2.	Výnosy příštích období	68	0	0

Podpisový záznam

PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY V PLNÉM ROZSAHU KE DNI 31.12.2023

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY, druhové členění

v plném rozsahu
ke dni: 31.12.2023
(v celých tisících Kč)
IČ: 25573250

Název a sídlo účetní jednotky
PD PLAST, spol. r.o.
Vazová 2375
Uherský Brod
68801

Sestaveno dne: 8.4.2024
Právní forma účetní jednotky: Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání účetní jednotky: výroba plastických výrobků
Spisová značka: KS Brno, C 34850
V likvidaci: Ne

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	01	128 389	81 920
II.	Tržby za prodej zboží	02	5 588	144
A.	Výkonová spotřeba (součet A.1. až A.3.)	03	94 911	61 187
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	04	4 622	107
2.	Spotřeba materiálu a energie	05	66 130	46 901
3.	Služby	06	24 159	14 179
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	07	-3 989	-2 655
C.	Aktivace (-)	08	0	0
D.	Osobní náklady (součet D.1. až D.2.)	09	34 412	21 445
D.1.	Mzdové náklady	10	24 349	15 322
2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	10 063	6 123
2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	8 060	5 039
2.2.	Ostatní náklady	13	2 003	1 084
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti (součet E.1. až E.3.)	14	4 437	2 675
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	4 437	2 675
1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	4 437	2 675
1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17	0	0
2.	Úpravy hodnot zásob	18	0	0
3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	0	0
III.	Ostatní provozní výnosy (součet III.1 až III.3.)	20	127 092	79 276
1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	11	2 208
2.	Tržby z prodaného materiálu	22	2 789	1 459
3.	Jiné provozní výnosy	23	124 292	75 609
F.	Ostatní provozní náklady (součet F.1. až F.5.)	24	127 598	76 320
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	728	354
2.	Prodaný materiál	26	2 535	1 110
3.	Daně a poplatky	27	44	157
4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	0	0
5.	Jiné provozní náklady	29	124 291	74 699
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	3 700	2 368

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly (součet IV. 1 + IV.2.)	31	0	0
1.	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba	32	0	0
2.	Ostatní výnosy z podílů	33	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	34	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (souč. V. 1 + V.2.)	35	0	0
1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládající nebo ovládaná osoba	36	0	0
2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37	0	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy (součet VI. 1 + VI.2.)	39	18	0
1.	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba	40	0	0
2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	18	0
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady (součet J.1 + J.2.)	43	1 872	1 171
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44	0	0
2.	Ostatní nákladové úroky podobné náklady	45	1 872	1 171
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	1 034	1 210
K.	Ostatní finanční náklady	47	2 779	961
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	-3 599	-922
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	101	1 446
L.	Daň z příjmů (součet L. 1 + L.2.)	50	62	305
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	62	305
2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	0	0
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	39	1 141
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	39	1 141
	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.:	56	262 121	162 550

Podpisový záznam